

Magvető

Esterházy Péter · Egy nő

Egy nő

Esterházy Péter

Magvető (aug 2016)

Címke: Erotikus, Elbeszélés

„Esterházy regényével a magyar irodalom egy nagy könyvvel lett gazdagabb, és végre nagykorú.”

Nádas Péter

A cím, kérem tisztelettel, nem zsákbamacska. A mű tényleg egy nőről szól. Vagy sok nőről. Vagy egy férfiról. (Ahogy azt egy férfi elképzei.) Szóval rólunk van írva. A testről. A test árulkodásairól. Kapcsolataink kusza egyszerűségéről. Az érzékiség hatalmáról, midőn e hatalom csúcsán érezhetjük magunkat. S midőn – a lábainál. (Lába válogatja.)

A nagysikerű *Egy kékharisnya följegyzéseiből* kiderült, Esterházy szereti néven nevezni a dolgokat. Hát itt sem történik egyéb, mint a dolgok folyamatos néven nevezése. Mindössze a megközelítés tárgya változott... (nővé).

Esterházy Péter

Egy nő

Egy nő (1)

Van egy nő. Szeret.

Egy nő (2)

Van egy nő. Gyűlöl. Árnyék, így hív. Például ezt mondja: Hát itt?, ólálkodol, árnyék? Máskor meg ezt: Kelkáposzta lesz, árnyék, ebédre, rendben? Olykor pedig így tréfál: Előre vetem az árnyékom. Ez bizony én vagyok, rám vonatkozik. A tréfa nem okvetlenül jelent jókedvet, ám ha jókedvű, akkor előfordul, hogy fölkurjant: Árnyékvilág! Ezt is magamra kell vennem. Ha viszont kedvetlen – mondjuk telefonált a nővére Lübeckből, vagy úgy érzi, kövér, és hiába esküdözöm, hogy élek-halok a húzáért –, akkor odanyilatkozik, hogy én volnék az a fa, amelytől ő nem látja az erdőt. Nem tágitok mellőle. Ha kitátja a száját, áááá, én is tátogok. Ha leül, mellégubózom. Ha elájul, repülőst kérek. Lehunyja a pilláit, alig észrevehetően remegek. Ha fölemeli a kezét, magam is tornászom. Ha van tiszta falfelület, tud a gyerekeknek nyulat, kutyát és sast utánózni, ilyenkor nyúl, kutya és sas vagyok. Vágyódom rá, de eléggé nyögvenyelősen, cicózva halad az ügy; akadozunk. Hol közel vagyok hozzá, hol távol, de ebből nem következik semmi sem, szeszélyesen kell hajladoznom körötte, előtte, alatta, mögötte. Van valami apály-dagály a viszonyunkban. Hogyan érted ezt, árnyék?, dörren rám harsányan, ugyanis, ha megérzi a vágyamat, ha kiszimatolja, megnyugszik, vágyam nem vágyát korbácsolja föl, ellenkezőleg, belecsillapodik a birtoklásba.

Van, hogy nem beszélhet velem nyíltan. (Ennek többféle oka lehet, politikai, munkahelyi, közlekedésszervezési vagy családi. Az édesapja nem állhat engem, árnyjáték, tartja a munkámról, árnyékbokszolás, meg hogy én önmagam árnyoldala volnék, és hogy beárnyékolom a lánya életét satöbbi; igazságtalan, vén hülye, mondanám, ha nem volna amúgy egy édes pofa, kiegyensúlyozott és vonzó – egy szép ősz férfi!) Ilyenkor az álcázás végett megkeményíti a hangját, és oly kásás közönnyel szól hozzám, hogy elszorul a szívem, megijedek, hogy elveszíthetem, s bármit megtennék, bármit, amit kér. Csakugyan? Még virágot is hoznál,

árnyék? No nem, nem vagy te olyan, virágot nem hoznál. Inkább eltörnéd a kezéd..., bólogat elégedetten. Rövid gondolkodás után azt felelem, igaza van, igazad van, kedvesem, de azután begipszelt kézzel igenis hoznék virágot. A hasamhoz szorítva, úgy vinném, kizárólag nagy darab virág jöhetne szóba, böhöm, dromedár virág, nehogy kiessék a gipsz és a hasam közt, kardvirág például, többnyire azt hoznék. Abban utaznék. Föl is ívelne a termelés. Úgy, árnyék, kardvirágot hát?! Azt, egyetlenem.

A kardvirágtól elbizonytalanodik, és megkíván. A fal elé áll, akár egy halálraítélt, hátulról világíttatja meg magát, lassan, elszántan közelít, megáll, megállok, nincsen vissza, dörzsöli, meszes lesz mindene, perlites (hőszigetelő vakolat), fehér, mint a bohóc arca. Liheg, reszket, én alig mozdulok. Most mondjam azt, hogy a kivégző osztag tagjai, nők, férfiak vegyest, már csőre töltöttek? Vagy hogy az ő arcuk is fehér, perlites, mint a bohócoké?

Egy nő (3)

Van egy nő. Gyűlöl. Akar. Szünös-szüntelen telefozok. Üzenetet hagy. Üzenetrögzítőt vett, hogy azon is üzenetet hagyjon. Sok dolga van. Mindig máshonnet hív. Nem beszélhetek nyíltan, sűgja néha a kagylóba. Ezt a következő hívásban megmagyarázza. (Többféle oka lehet.) Ha találkozzunk, a régebbi telefonokat értelmezi. Remeg a fürdőszoba, matáv és interurbán, kacarászik alattomos jókedvében.

Egy nő (4)

Van egy nő. Szeret. Fölhív, és a nevemet mondja; mint valami varázsszót ismételteti a nevemet. Hónapokon át. Nem is tudom, mikor alszik. Az iker persze a falra megy, csakis azért nem jelent föl, mert olykor bele tud hallgatni a „beszélgetésünkbe”. Közben a leesett hó elolvadt, a pocsolyák fölszáradtak, a fák kirűgyeztek, már lehet nem üvegházi paprikát kapni, igaz, még csak darabra, a nyirkos testrészek, testodvak újra begombásodtak, a parlament megszavazta a 2. zsidótörvényt (május 3-a), és a török csapatokat is kinyomta már az ifjú Bádeni Lajos az országból. Tíz másodperc alatt tizenkétszer bírja kimondani a nevemet, de ez hosszú távon nem egészen mérvadó, mert időnként iszik egy-egy korty langyos vizet.

Eddig még nem szóltam bele a kagylóba, tartok tőle, hogy szörnyethalna. Vagy ki tudja, téves kapcsolat.

Egy nő (5)

Van egy nő. Szeret. A múlttal küszködik, jelesül az egyén és a közösség, a saját és az ország múltjával. Nem tud *belenyugodni*. Például képtelen megemészteni a világosi fegyverletételt. Talán ha Dembinskibe parányival több tehetség szorul... Vagy mért nem *szerette* Kossuth Görgeyt? Tudja maga, nekem micsoda seggem volt? Nem, maga ezt nem tudja. Ó, ne afféle kancás farra gondoljon, valami tuti barokk örvényre, ne ilyen, megengedem, igényes trivialitásra... Maga csak azt látja, ami van. 1853. február 18-án Libényi János szabólegény sikertelen merényletet követett el a császár ellen. Maga csak azt látja, hogy megy le, hogy elindult, hogy elindult a seggem.

Szeret csókolózni (lásd Kossuth–Görgey), féktelen vidámság fogja el, nevet, kacag, nyihog – ezek mind csókfajták. De jó játék!, göcög közben a számba, még, na, még egy kicsit, a nyelve megkeményedik, szinte kopogtat a szájpadrólson, trillázni kezd ott belül a sötétben, a sötétemben. Maga a csók Paganinije, alázatokodom. Kuss! Dolgozok! Mászkálnak rajta a csókok, a nyakán, a barnára sült íven, orca, orr, szemgödör, csók a tekintetben, halánték, fejtető, megmozdulnak a combok, moccannak csupán, érintenek és elválnak, és bordák és csontok...

A majtényi síkon, rebegi.

Egy nő (6)

Van egy nő. Gyűlöl. Szájszaga van. Különböző szagok jönnek ki a szájából. Ezek két fő csoportra oszthatók, úgymint: ha evett és ha nem evett. Az előbbiek azonosítása vidám, meglehetősen érdektelen tudomány. Karfiollevés. Kelkáposzta feltéttel. Aztán a pappedlik: hagyma, fokhagyma. De már például a zöldsaláta póréhagyma-ízeseítése kíván némi lelki csipkét. És hát tiszta nőről van szó, vagyis mindez a fogmosás, nemritkán szájvíz palástolásában.

Ha nem evett, akkor fordul komolyra a dolog, akkor nincsen tegnap vagy alkonyat, amikor evett volt valaki, nincsen *ilyen*, és nincsen idő, és nincsen ok és okozat, nincsen tehát logika, nincsen

történelem, nincsen emlékezet (eképp morál sincs), és nincsen társadalom sem, országról, hazáról, nemzetről nem is beszélve, egy személy van (ismerem, azért mondom így), amelyből a személytelenség árad, ez a langymeleg, rohadt bűz.

Nem, nem bűz, ennél kevesebb, éppen ezért ijesztőbb. Kis, könnyű rossz szag. Mófölelt, szerfölött: kevés; ha nem szeretnék mindenek fölött vele csókolózni, mindezt észre sem venném. Ha nem hajtana örökös, olthatatlan vágy az ajkaihoz, nem is volna tudomásom a teremtés e repedéséről, erről a sebről, nyílt gyalázatról. Az egész nő olyan, mint mikor lágy szellő fujdogál az enyvgyár felől. A legelviselhetetlenebb a gyöngédség. Ha gyors apróka csókokkal borítom be az arcát, csókolgatom a szemét, szemhéját, szemgödrét, orrát, fülét, orcáját, halántékát, és hát biz' értelemszerűen az ajkait, a száját, az az iszony maga, az undor olyan vad bérceire érkezem, hogy szédülnöm kell. Viszont minél vadabb, érzéketlenebb és brutálisabb vagyok, vagyis abstart letámadom, mint az állat, valósággal kiharapva belőle a száját, mintha zabálnánk, csattogó állkapcsokkal, csapdosó nyelvekkel, a vérizzel, annál kevésbé kell az enyvgyárra gondolnom, melyet most, beszélnek, bagóért privatizáltak.

Ezért van az, hogy ha csókolózásra alkalmas terepen pillantom meg őt, és manapság alig van hely, amely az egyéni vagy a közösségi ízlés, erény avagy jámborság tiltó hatálya alá esnék, akkor ahajt rohanni kezdek felé, akár egy rajzfilmfigura, a nyakam közé kapom a lábam, és usgyi!, egészen beleszaladva, egymásba csattanva, nem megtorpanva, mert tudom, akkor megcsapna, lecsapna rám ez a pállott üresség, hiányok záp hiánya, poshadt semmi, dögletes lég, amitől, volt már rá példa, öklendezni kezdek, taknyom-nyálam egyben – egyesülésnek éppen ez is egyesülés.

Mindezt tudja, ezért gyűlöl. Biztonságos érzés. Igaz, félreért, azt hiszi, nagylelkűségből teszem, ezért gyűlöl. Pedig nem, hanem mert megőrülök érte, ha becsukom a szemem, csak őt látom, ha kinyitom a szemem, mindent megteszek, hogy őt láthassam. Ha majd erre rájön, ő is szeretni fog engemet. De ez nem fontos, az a fontos, hogy láthassam.

Egy nő (7)

Van egy nő. Szeret. Szerintem finn. Kezdetben mondogattuk is egymásnak, hogy rokonok vagyunk. Kegyed is finnugor? Nemzeti sajátosságokat igyekszünk fölfedezni a másokban. Én sajnos nem ismerem, a legkevésbé sem ismerem behatóan a finn történelmet (legfontosabb ásványkincsei: króm, titán, kobalt, vanádium, réz, cink, nikkel), általánosan vett „északi” képek vannak bennem, ezekben a közhelyekben keresek kapaszkodót. Igyekszem őt elhelyezni valamilyen környezetben, nemzeti klisében, de nem nagyon megy, mert valójában a testem a környezete. Nem a hazája a hazája, hanem a testem. Ezért ha titokban fürkészem őt, nem a finn tóhátság képe rémlik föl előttem, a tavakat összekötő zuhatagos, bővízü folyókkal, hanem én magam, mindig magamat is látom, a combomat, melyet bátran izmosnak mondhatunk, máskor az összeugró farizmomat, a farpofákat vagy a nedves ajkaimat, az ujjamat.

Huzamosan, évekig tagadta, hogy ő is éppen így van velem. Ám azután egy nekivadult, bösz veszekedésben kipakolt. Rád nézek, és csak a pinámat látom!, üvöltötte, a pinám árnyékában látlak! Nem szeretem, ha így beszél, nem szeretem, ha meggondolás nélkül néven nevezi a testünket. Ő meg az én hallgatásomat nem bírja. Most a faszodról hallgatsz!, leplez le. Most a seggem partjáról! Hát nem mindegy!? Szerintem meg nem mindegy, de hallgatok, mit mondhatnék? Az, hogy ő is úgy áll a testtel, az enyémmel és az övével, mint én, az annál is meglepőbb, mert ő meg nagyon is jól eligazodik a magyar ügyekben. Karakteres véleménye van a vezekényi csatáról („nem volt sem olyan jelentéktelen, sem olyan fölösleges, mint ahogy első pillanatra látszik”), használja a „Drágffy János-féle metódus”-kifejezést (aki Drágffy sarkantyúját lecsatolva lovagolt az ország zászlajával Mohácsnál a biztos halálba), ismeri a Deákról szóló anekdotákat és Nagy Imre 53-as reformjait, tudja, kit ítélték el a kis és kit az úgynevezett nagy íróperben, és kiismeri magát az MDF különféle irányzatai közt is.

A szaporodó és, mit tagadjam, durvuló veszekedéseink, melyek nem egyszer a kölcsönös tettelegességig fajultak, én jobbra

rázogattam, előfordult, hogy a nyakánál fogva, amit már akár fojtogatásnak is nevezhetünk, ő inkább dobálózott, nemcsak könyvvél vagy a műanyag hamutartóval, hanem a falról lerántott képpel vagy hagyományosan vázával vagy, bizonyos értelemben meglepően, húsdarálóval, és előfordult, hogy a megterített asztalról az eszcájgokat vágta felém, melyek közt, minthogy rántott húsrá készülődtünk, kés is volt, így ezt meg már akár késelésnek is nevezhetjük, veszekedéseink, azt hiszem, nem állottak összefüggésben a közös finnugor gyökerekkel. Vagy mégis? A közösen eltöltött idő rettenete? Együtt kóboroltunk, vadászgattunk, őriztük a nyáját, ugyanazon isteneket imádtuk. A megismerés rettenete? Lám, még a hallgatásaimat is ismeri! Hátha még álmodni is rólam álmodik... vagy én őróla... Mi szükség van erre a közelségre? Mire való ez a siralmas tükör?

Tudom, mire gondolsz!, csapott le harsányan, hogy talán jobb volna, nekünk volna jobb, ha én lennék az Isten! Erre gondolsz. De ne hidd, hogy te különb vagy. Nem vagy különb. Nem bizony, mert én is ezt gondolom rólad, hogy talán jobb volna, nekünk volna jobb, ha te lennél...

Ez már a kurva vezekényi csata után történt, hogy így élére álltak a dolgaink, hiába beszéltünk, hiába hallgattunk, körbe-körbejártunk csupán, karikába. Némelykor nem érdemes szeretet és gyűlölet közt különbséget tenni, olvastam; viszolygok az efféle mondatoktól, de mégis ilyesmiről lehetett szó: elindult bennünk egy indulat, és nem lehetett előre tudni, hol bukkan föl. Se befolyásolni, se reménykedni. Másképp is szeretkeztünk ekkoriban: többet és rémülten.

Elmeséltem ezt egy alkalommal az édesapámnak, vagyis hát megkérdeztem, hogy milyenek az északi nők. Fintorogva vállat von, tudom is én. Mégis behívott a szobájába, ahol már régen nem jártam, és némán egy képre mutatott, melyet gyerekkoromban sokszor láttam, egy másik lakás, másik, sötét vagy inkább homályos szobájában, nehéz, drabális olajfestmény, díszes, hangsúlyos, XIX. századi, magabiztos keretben. Norvég halaskofákat ábrázolt a tengerparton, a halpiacon, fújt a szél és ömlött a furcsa fény, az a se sötét, se világos, se szürkület. Sötét és világos és szürke és fénylő,

fénylő sötét, világló derengés, örök esthajnal. Néztem a képet, és apám nézett engem.

A kofák facipőben állva, vígan, elszántan hajigálták a halakat. Mind olyan volt nekem, mint ez a finn nő. És a csípőjük valami leírhatatlan erővel és könnyűséggel ringott, nehéz virgoncságban, lányok voltak és asszonyok egyszerre, málhás öszvérek és észak tündérei, ugyan jó civilcsípők voltak, a munkáé és a testé. Elköszöntem édesapámtól, és a továbbiakban a finn nőt ebben a keretben szállásoltam el, ide lokalizáltam, ez lett a környezete, ez a sok, súlyos és sudár asszony, és ha reá nézek, már nem kell magamat látnom, se a combomat, se az összeugró farizmomat, a farpofákat, se a nedves ajkaimat, se az ujjamat, és arra se kell gondolnom, hogy talán jobb volna, nekünk volna jobb, ha ő volna... Ki se mondom, inkább évődve, mint két rokon, kérdezzetjük egymást: Kegyed finnugor?

Egy nő (8)

Van egy nő. Gyűlöl. Szeret, szeretett, egész délután szeretett. Nem szeretem a kefélni szót, a dognit pláne nem, a basznit szeretem, de az meg a szöveget nem szereti, hogy tréfával éljek: szétkúrja azt. Odáig meg nem züllhetek, hogy azt mondjam, persze kurzívval: *azt* csináltuk. Okádnék. Ha picikét távolabb volna a mondat egyes szám első személye tőlem, vagyis kevesebb felelősséget éreznék, ami jó volna, ezen dolgozunk, szabadabb volnék, és főként nem kényszerülnék szünös-szüntelen, ha részlegesen vagy ironikusan is, jó színben föltűnni, akkor, vagyis ha tetőtől talpig regényhős volnék, híd „én” és „mi” közt (hogy csupán a legfontosabb függőhídfajtákat említsem: egyszerű, külön lehorgonyzott, önmagában lehorgonyzott, azután a kábelhíd, a ferdekábeles hárfahíd, a ferde csillagkábeles, a ferde legyező alakú és az egypilonos ferde hárfakábeles), nos, akkor – a noson felül – azt mondanám, hogy egész délután bibiztünk.

Nem a zabolátlanságot említeném első helyen, a szilajságot, amellyel újra meg újra egymásnak estünk, egymásba csattantunk, noha ennek egyszerűsége, elemi volta fontos, és nem is csak azt, azt a kézenfekvőséget, hogy jólesett, *jóóó vóóót*, de evvel már

közelednénk ahhoz, amit mondani akarok, egyelőre a személytelen élvezethez, a bennünk lakozó, tőlünk már-már független élvezkedéshez, a testek pogány vidámságához. Izomlázunk lett, égett a farkam és égett a pinája, be is kellett krémeznünk, ziháltunk, mintha egy igen magas hegy tetején volnánk (Popocatapetl, például). Átöleltem, úgy aludtam el, vagyis elaludtam, és ő horkolt, mert ő is elaludt. Légiesen horkolt, mint a finnek, pedig színmagyar. Ezt akartam mondani? hogy édesen aludt a karjaimban, akár egy gyerek? Nem. Majdnem ellenkezőleg – úgy érte, *minden* értelmezés rossz, miközben valamit mégis tudnék mondani. Az például igaz, hogy ő lágyan, csöndesen feküdt, én pedig vágy nélkül. Nem mondom, hogy boldogan, de nyilván nem is boldogtalanul; kézenfekvő. Szomorúan sem, ahogy a latin közmondás elvárná. Nem meglegegedtem, de kielégültem. Úgy feküdtem ott a nővel, avval a nővel abban a szobában (még vagy öt percet, mint egy lapos vígjátékban), hogy nem volt kérdés bennem és nem intéztetett kérdés hozzám sehonnét, se Karéliából, se a Csallóközből, se a Mennynek ő országából. Létem, voltom, fekvésem nem volt kérdéses, ezt akartam mondani.

Egy nő (9)

Van egy nő. Szeret. Jól szeretkezik. Magyarán istenien baszik. Nehéz volna megmondani, miért. Vagy éppenséggel könnyű? Miért? Azért. Más is uralja így az izmait, más is bírja a szemérmertlenségnek ezt a könnyedségét, amely nem ijeszt, de fertőz, nincsen egyedül a vidámságot illetően sem, mely a testéből csörgedez, és más is birtokában van az átváltozás ama képességének, amely váratlanul drámaivá képes tenni ezt a vidámságot, s lehúzza, mint a hínár a könnyedséget, és amely a kéjt a fájdalom által fokozza. Mégis, ahogy csöndes tombolásban, feszülten elüldögél rajtam (I am sitting on a cornflake), vagy én vergődöm tehetetlenül „márvány combja harapófogójában”, az óceánok végtelen ritmusában, az szuper. Végig, mialatt vagyunk, kizárólag az öröm van, mindent kiszorít az öröm, én se vagyok, ő sincs, csak ez a szimpla ujjongás. Ezért azután arra se kell gondolnom, hogy mindennek mindjárt vége, ami azért is jó, mert

inkább meghalnék, hogysen vége legyen. Nem is jó szó az öröm. És látá Isten, hogy ez jó – ez, ez a jó szó. (Ő egyébként mindezt kétségbevonja. Dementálja. Nem, ő a legkevésbé se egy lepedőakrobata, nem egy nambervan, nem is mondotta ezt eddig neki még senki soha, és ez nyilván nem véletlen, és ő nem is érti, milyen hülyeségről beszélek én, még jó, hogy nem a testek pogány vidámsága vagy mi. Annyi kétségtelenül tény, hogy az utóbbi időkben mintha megváltozott volna a teste, nem hajlékonyabb vagy készségesebb, inkább kíváncsibb, kíváncsibb lett a teste, és ezt a kandiságot, fürkészt már lehetne vágyakozásnak hívni, vágyakozósabb lett, valóban, ez őt is meglepi, de ez nem valamiféle tudás, mindezt én váltom ki belőle, az én testem, az én testem az érme, amelyet őbele behajítanak, úgyhogy kispofám, én nélküled egy félfa... egy félkarú óriás vagyok az ágyban.)

Egy nő (10)

Van egy nő. Gyűlöl. Vágyik a tenger után, világló derengés, fénycsorgás, se sötét, se világos, örök esthajnal. Addig-addig ired-forog, míg tengerre nem lel. Szereti, ha fúj a szél. Én meg utálok. Mögé bújok, szélárnyékba. Addig-addig, míg egyre kevesebb meggondolni való marad – mennyire másképpen történnék ez a szárazföld belsejében, árulás, mondaná, méltatlan, finnyáskodna, akár az állatok, sziszegné, árulás a testünk ellen, súgná szelíden, amit én szépnak és meghatónak találnék, mondanám is neki, szelíden, szépen és meghatódottan, a szárazföld belsejében –, most rángatva szinte leszakítja a nadrágom övét, noha elég volna a cipzárt lehúzni, mafla, de nem szólok, dolgom is akad, az ujjam föltartóztathatatlanul tör előre, *a fehérek partvidékét, hogy csatában nyerje meg*, mintha mágnes vonzaná vagy a Csendes-óceán, közben érzem közeledni a végem, féltem a nadrágom, kényes anyag, magam fölé borítom a megmaradt tenyerem, ő persze nem gondolt rá, fátyol rá, úgy maradunk görbén, görcsben egy pillanatra, majd széjjelválván nevetünk, vihogva nevetünk, mint valami csíny után. Nevetve nézzük a tengert, csillámlik, csúszik, remeg, a tengerem, csillámlik, csúszik, remeg. A blúza, a nadrágom, a folt, a kozák atamán.

Egy nő (11)

Van egy nő. Szeret. Természetbarát. Szakadatlan a kozmoszról povedál, a természet csodájáról, az ott föllelhető rendről és szabályosságról és a magunkban – ez által – föllelhető szépségről, vagyis a pillanat és örökkévalóság egybeölekezéséről, ám elárulta, hogy ilyenkor Istenre gondol, csak őt nem meri szóval illetni. Hogy könnyebb a tölgyfa által vagy egy szitakötővel, e a legbonyolultabb gépeket is fölülmúló paránnyal, közel kerülni az Istenhez, mint... mint a templomokban vagy a sok tudós írással. Mi köze, mondom, nem értem, a tölgyfának a tudós írásokhoz? Vállat von. Pedig nagyon is okos, gyorseszű, de magyarázni nem szeret. Neki valami vagy kézenfekvő, vagy nincsen is.

Nyáron térdig érő, lebegő, bő vászonnadrágban jár (bézs színű), ami kiemeli erős combját és farát, akcentust ad nekik. Figyelemre méltó erő van még a lábikrájában és a mellében. Szórul szóra tudom őket. Gyakorta fintorog, akár egy némafilmben túlzón pofákat vág, és mintha alulról fölfelé bandzsítana. A szemöldöke erős, mint egy sövény, az orr tövéénél meg van szaggatva. Nem fog begyulladni a szőrtüsző? Erre faképnél hagy, a szőrtüszőre elillan. Hátba is szokott vágni, mintha biztatna. Mire.

Az eső nem zavarja. Én mindig a fal mellett járok és fölhúzom a kapucnimat, ő hajadonfőtt, és arra jár, amerre dolga van. Pedig itt az eső nem is esik, hanem jön, nem fentről, hanem a legváratlanabb oldalakból álnokul támad. Botor dolog ilyenkor az esernyő, hiúság. Akinél mégis van, vagy mert idegen, vagy mert ilyen alkat, az mint valami szablyát forgatja, tántorog körbe-körbe karikába, innét? tán innét? most meg innét? A három testőr. Többnyire ő határozza meg, hogy mi történjék. (Az első alkalom kivételnek mondható, akkor kényszerítettem, hogy vegyen a szájába, igaz, fintorgott, de nem tudtam eldönteni, játszik-e, mondjuk, mint egy némafilmben, vagy undorodik vagy csak „nem szokta a cigány a szántást”. Utóbb meg ez összemosódott a tengeri széllal, a szeszélyes természettel, a ki tudja, milyen kozmosszal. Az is jellemző, hogy végül is nem nyelte le, de nem is köpte ki, szelíden visszaengedte a hasamra.)

Az olyan tájat szeretem, amelybe nem való az ember, amelyből kihullik az ember, nincsen számára hely. Ember előtti vidék. Ha ilyen vidékre érsz, képzeletedet nem korlátozza semmi, mindent el tudsz képzelni, mindent bele lehet ebbe a világba gondolni, mindent. Olyan vidék, amelyre nincs hasonlat. Nincs mihez hasonlítani, mert nincs ember, vonogatja a vállát, mint egy pökhendi kölyök. Sokat foglalatoskodik a szavakkal, sokat vesződik velük, főleg, hogy miképpen lehet leírni valamit szavakkal. Például, meséli, az korántsem véletlen, hogy a norvégoknak vagy kiknek negyvenvalahány szavuk van a hóra. Düh és tehetetlenség fogta el a vízesések láttán. Nézd csak meg ezt a rohadt vízesést! Hát nem volna tisztességesebb kussolni? Most soroljam, hogy forrong, zubog, a köveken ugrál, fejest ugrik, aláhull, pernyéz, örvénylik? Ó, milyen nevetséges!, nyafogott. És értsem meg, hogy olyan ez, mintha dobbal akarnánk verebet fogni. Mihelyst megfogalmazódik a probléma, azonnal megoldhatatlanná válik. Csak a hályogkovács az igazi szemész. Avagy, bandzsított rám, ahol sok a vízesés, ott sok a vízesés-szó? Magyarországon mi van sok? Ütni kezdte a mellemet, micsoda szégyen és leégés, micsoda blama... Egy fiaskó!, és megrendülten közölte, hogy szavakkal *mégsem* leírható a világ. Én ilyenkor hallgatók (egy ízben tettem említést Jókai Vaskapu Duna-leírásáról – azt a rikoltozást!), azt tervezgetem, hogyan fogunk mindjárt szeretkezni, bár az akkor szokott jó lenni, ha nem tervezgetem, ezért aztán, mert megakadályozni ezt a kultúrrinyát nem akarom, más nőkkel való szeretkezéseket tervezgetek, amihez viszont nincs kedvem.

A vízesések közelében tehát ő dühös, én mélabús vagyok. A fű befogta a szoknyáját, nem bosszankodott, még mielőtt a bugyiját fölhúzta volna, lefutott a folyó partjára, a vízesés alá, hogy vízzel kilögybölje. Te, kajabált fölfelé, lehetséges, hogy minden ember egy vízesés? És meglengette a szoknyáját.

Egy nő (12)

Van egy nő. Gyűlöl. A szeme olyan szürke, mint az enyém. És minthogy az enyém olyan, mint a mamámé, ezért úgy pillantok az ő tekintetébe, mintha megérkeztem volna. A teste messziről, akár egy

kislányé, közelről, mint egy agyagbánya. Széles a karja, málnás a szája. Szünös-szüntelen fenyeget. Hogy én csak ne aggódjam. Ő nagyon is jól van, kiváló állapotban. Hundert procent, és hátbavág, akár egy csínytevő kölyök. És úgy érzi, szerencsés csillagzat alatt született, hisz annyi csodás dolog történik vele, egyik a másik után. Nevezetesen? Nevezetesen éppen az én arcom. Ahogy az mizélni tud, ragyogni meg csodálkozni...! És őneki férfi még nem mondta, vagy így nem mondta, hogy köszönöm. De én csak ne aggódjam. Pusztán az ölét látom, se a széles karját, se a málnás száját, se a kislányos agyagbányát. Kí-írlek, kí-írlek, így sípol a hangom, sivít és könyörög. Erre gondolt? Ez a *kírem* volna a köszönöm? És ő azóta szédül, forog vele a világ, ez a gyönyörűség és bőség, és ő újra érez mindent, akár gyerekkorában, énekel a teste, dalol, danász, értsem meg, kinyílt, akár egy virág. Én csak ne aggódjam.

Egy nő (13)

Van egy nő. Szeret. Csak ki kell várnom a soromat. Ha vacsorázunk, mindig van vagy hat-hét férfi rajtam kívül. (Mindig hét férfi van rajtam kívül, mindig ugyanaz a hét férfi, még az sem hiányzik, akinek múltkoriban lett öngyilkos az öccse; reggel bevásárolt, föladta a postát, búcsúlevél nem volt közte, majd kiugrott a tizedik emeletről, lakótelep.) Mind helyesek. A nőnek is ez a véleménye (jobban mondva, ez az ő véleménye, én csak osztom), oda-odasündörög hozzám, hogy a fülembé sugdossa, nézd, milyen helyesek! Büszke. A gazda szeme hizlalja a jószágot.

Jó éttermekben eszünk, szeretjük a halas helyeket. Ötből hozzávetőleg háromszor, de inkább négyszer halat eszünk. A tengeri halakat előnyben részesítjük a folyóvíziekkel szemben, a rácponty kivételével, azért az egész társaság rajong. Rendre én vagyok az utolsó, ki kell várnom a soromat. Várni, várni, mintha sose lenne vége az éjszakának és ellenkezőleg: mintha valaki azonnal, bármikor véget vethetne neki. Mielőtt eljönne az én időm. Várok én, ha várhatok. Hol a nulla a szívdermesztő, hol a végtelen. Hol, mondjuk, a huszonnyolc. Mindenkinek van valami indoka, hogy elém kerüljön. Ez mikor rosszul esik, mikor meg kiváltságosnak érzem magam (az előzenekarok, így valahogy).

Egyik társunk tengerész, dunai, de mégis. Nem problémázik, sokat és harsányan nevet, szeret a családjáról mesélni, a két kicsi lányáról és a feleségéről, akinek copfja van, két aranycopf. Mindazonáltal finom és érzékeny ember, érdekesen tud történetet mondani, temérdek tengerészeti szakszót és kifejezést használ és ezt élvez is („ha délelőtt tizenegyig van legalább egy halásznadrágnyi kék folt az égen, akkor aznap lesz napsütés”), könnyen megsértődik („apám – mesélte – abba halt bele, hogy olyan makrélát evett, amely már járt Stockholmban”, értsd nem volt aznapi, de kuncogni tilos, arról nem is beszélve, hogy az apja nem lépte át Nyírbátor határát), és jó füle van a homályos célzásokra. Fiatalabb, mint én, széles vállú, izmos. Én még csak vastag tweed-zakóban láttam. Így képzelem el a fiatal férfit. Igaz, ha úgy hozza a helyzet, nem sokat teketóriázik. Ha már csupán hárman maradtunk, ami gyakorta megesik, ő, én meg a nő, legszívesebben kitessékelne a bárból. Mert a vacsora után járni kezdjük a várost, van két-három hely, melyet, mindig ugyanabban a sorrendben, fölkeresünk, blues és rock-and-roll ügyek ezek, enyhén nosztalgiázók, amire a tengerész meg a nő, fiatalabbak lévén, pofákat vágnak. A tengerész nem viccel – egyszer azt mondta: én nagyon sokat jelentek neki, ezt mindig elfelejtet! –, de mosolyog, néha a karom is megszorítja, látszik, el akarja érni a célját: Te vegyél most egy taxit, és te menjél most te haza. Én is mosolygok és bólogatok: Hogyne, hogyne, csak el kell még telnie egy kis időnek, és még mindig bólogatok, mintha testvérek volnánk.

Meglep az elszántságom és kitartásom. Mert a végére ez derül ki, hogy elszánt vagyok és kitartó. Mert másképpen kezdődik. Inkább mintha afféle potyázó volnék, potyadékléső. Teszem azt, megsimogatom a föltűnően szép és gondolom drága zöld-kék kasmírsálját (a nőét), és közben rácsusszan a kezem a nyakára, ő meg erre gyorsan félrehajtja a fejét, és avval szorítja a kulcscsontjához a kézfejem, mint a gyakorlott üzletember vagy titkárnő a telefonkagylót. Máskor viszont, az est egy másik pontján, olyan vagyok, akár a magabiztos vadász, rutinos öreg cápa, aki tudja, az idő neki dolgozik, *time is on my side, yes, it is, yes, it is*, most erről fúj a szél, most innét, most meg eminnét, várni, lesni,

szemmel tartani. Arra azért ügyelek, hogy a tengerész ne lásson mindent. Röstelleném, átlátna rajtam (főleg ahogy bazsalyogva ráhunyom a szemem a nőre), és ez hátrányos helyzetbe hozna.

Hosszú éjszakák ezek, húzódók, nagy belső és külső esetlegességekkel, meglepetésekkel, váratlan eseménnyel, de mindig ugyanúgy végződnek, hála Istennek. (A minapában összeverekedtek a kakasok, a tengerész meg én kimaradtunk, de azután ő meg a nő megpróbálta amazokat szétválasztani, így olyan lett, mintha ők is benne volnának. Láttam, ahogy tapogatják a nőt, a tengerész is. Egyszerre hárman csókolóztak, félpofára vagy hogy. Én a bárshéken ültem; ha rám nézett valamelyikük, tekintetükből könnyű gyűlöletet olvashattam ki. Úgy tudok ülni bárshéken, mint más fotójben; ezt kevesen mondhatják el magukról.)

Egy nő (14)

Van egy nő. Gyűlöl. Ezen vajon nem azt értem-e, hogy én gyűlölöm őt? Ellenben ha meglát, mondjuk a fürdőszobájában, ahogy keservesen kuporgok a bidén, vagy a konyhájában, amint beleeszem az időközben kocsonyássá dermedt tyúkhúslevesbe (lényegében a szárnyakat rágicsálom), vagy amikor a gyerekeinek segítek a lecke megírásában (kivált a háromszögszerkesztések okoznak ez idő szerint gondot, de volt már baj a másodfokú egyenletekkel meg az úgynevezett nyitott mondatokkal, nem beszélve az egyenlőtlenségek diszkussziójáról és a halmazelméletről általában; élővilágból meg a szarvasbogár), vagy ha ledőlök délutánonként kicsit aluszkálni a hátsó szobájában, de ténylegesen kicsit, mert egyébként, mintha fejbevágtak volna, és estig nem keveredem elő a délután barna mélyéből, de házon kívül is, városon, útkereszteződésben, konkrétan zebrán vagy álldogálva a könyvkiakatok előtt sóváran egy Etimológiai szótár után, vagy ha az éttermek kifüggesztett étlapjait tanulmányozom fontoskodva épp, falun, a temető oldalában vagy fécán vadászaton – meglát, és ott helyben, a fürdőben, a konyhában, a hallban, a hátsó szobában, városon, falun, a temető oldalában, a mezőn, ott helyben elcsábít.

Buján rámveti a tekintetét, rámhunyja a szemét, vagy csak kifényesedik az ajka, és úgy. Megremeg az orrcimpája, mint a lepke

szárnya. Állat módjára szuszog egyet. Színes köntösökbe bujtatja a csábítását, mindőjük váza a hízeltég; azt hiteti el velem, hogy *a.* én fantasztikus férfi vagyok, *b.* ha valamely oknál fogva mégsem, ő akkor is megőrül értem. Kiveri a víz. Remeg a térde. Összeakad a nyelve. Nem bírja nélkülem. Szüksége van rám, segítsék. Nekem ez nyilván nem kerül semmibe. Ha mód van rá, egyik lábát átalveti a másikon, mire a combja közepéig ugrik a szoknyája, nekem meg, vulgárisan szólva, majd kiesik a szemem. Ezt finoman tudomásul veszi. De nem kizárólag finoman csábít. Példaképp említem, hogy egyszer csak fölbukkan a semmiből, férfimódra nekiszorít a falnak, a térdével széjjelnyomja a lábaim, a postánál, a piros levélszekrény mellett, amidőn óvatlanul leveleimet adnám föl, vagy ellenkezőleg, alázatosan elém térdel, megvárja míg az utolsó lap vagy levél eltűnik a résben, kibont a nadrágomból, és hol vígan, hol halálosan komolyan, már-már vészterhesen el van velem, játszódik, illetőleg dolgozik. Van, hogy álló nap hozzám se szól, idegen férfiakkal flörtöl, smúzol, gatyázik, de nem föltűnően, nem látványosan ellenemre, hogy így, negatívan, hátulról mellbe, mégis én legyek a történet, a története főszereplője, nem, se hal, se hús irántam, ám aztán váratlanul, már jócskán este a fürdőben vagy városban vagy falun hozzám fordul, és lágyan így kérlel, aludjál nálunk. Törékeny az éjszaka, már nagyon csönd van, csak ez a kérdés lebeg a háborítatlan sötétben: aludjál nálunk.

Nem mindég tud ám elcsábítani. Eddig kétszer nem csábított el. Egyszer alhatnékom volt, a másokra nem emlékszem (mintha nem kívántam volna eléggé, és inkább tévézni akartam); másnap mindkétszer a büszkeség gyerekes ujjongása töltött el, olyannyira, hogy azonnal telefonoztam neki láthatásért kunyerálva. Amit kegyesen megadott.

Tehát szünös-szüntelen fölszed. Becsajozik velem. Hogy az ő szempontjából ez mit jelent, azt nem tudom végiggondolni, nekem teljes életet nyújt. Kedden Nyíregyházán jártam, a húgomnak kellett valamit elintéznem. A kollégiumban laktam, melyet, hogy így fejezzem ki magam, át– meg átjárt a Kádár-éra levegője meg valami kemikáliának az enyhén kesernyés bűze. Az ágyamon találok egy cédulát, hogy azonnal hívjam föl a 404-es szobát, csöngessek kettőt

és tegyem le, ez volna a jel, mert ő nincs egyedül, de akkor benézne („bekukkantana”). Nyíregyházán nincsen 404-es szoba, és telefon sincs. Ez egy példa például a teljességre.

Bárhol vagyok, bidén, fácánvadászaton, várom, hogy lecsapjon rám, noha nem vagyok holmi mezei pocok, ki sorsszerű vércsését lesi. Ha azután összefutunk, a szeme sem rebben, és akkor még keveset mondtam. Annak ellenére, hogy pro form rendre én húzom a rövidebbet, rendre azon izélek, hogy jaj, meg ne alázzam. Például Nyíregyházán végül is a legkellemesebb módon együtt vacsoráztunk. A kurva anyádat szórakozzál velem, ezt is bírom gondolni.

Egy nő (15)

Van egy nő. Szeret. Szünös-szüntelen nyugtat, higgyed meg, mondja példának okáért, én egyáltalán nem gyűlöllek. És fuldokolva az indulattól, hozzáfűzi: most pedig elmegyek biciklizni, hogy kiszellőztessem a fejemet. Mintha ez rám tartoznék. Vagy megnyugtat, hogy nem terhes és nincs áldott állapotban sem. Illetőleg a hatodik hónapban van, nézd a pici pocit, de én ne izguljak, ő mindent vállal, és egyébként is bizonyosan fiú lesz. Hundert procent, és hátbavág. Mindent azonnal akar. Mintha egy gyorsított film volna az élet, az élete. Szinte, még le se feküdtem szinte vele, már a leendő gyermek neveltetésén aggódott. A nyelvek, legfontosabbak a nyelvek, de ne nyugtalankodj, majd én megoldom, Goethe Institut. Mindazonáltal nem figyelmetlen, ha úgy látja, nagyon nyomaszt, azt mondja, föl a fejjel, nem én vagyok az egyetlen férfi az életében (hogy tudniillik csökkenjen a felelősségem). És én, ha nyugtalan voltam ennek előtte, ha nem, ettől valóban megnyugszom. Nyilván amikor aztán meg fogom tudni, mért siet, mért siettet mindent, engem is mért taszigat előre, zöldségkúra, akkor már késő lesz.

Egy nő (16)

Van egy nő. Gyűlöl. Szünös-szüntelen kirúg. Kiküllebbít. Eldob, mint egy kifacsart citromot. Igazán okosan, következetesen, érvekkel alátámasztva viszi végig, hogy mért legyen vége. Hogy mért ideje abbahagyni. Sok a dolgunk, neki is, nekem is, ezért többnyire erre a

megbeszélésre, erre az aktusra az ágyban jut idő. Hogy úgy mondjam: meghajlok az érvek súlya alatt. Én nem tartottam, ez az igazság, katasztrofálisnak, hogy a testünkben nem lobog a tűz, az ímmel-ámmalból is szép dolgok csiholódhatnak. Meg aztán én bírom azt, ha csak úgy fekszem mellette, és lóg a kezem az ölébe. Ő nem erről beszél, ő az egészről beszél, én mindig a részletekről, és a részletek természetüknél fogva részlegesen mindig rendben vannak, de az egész nincsen rendben. Nevetségesek voltunk, így szokta kezdeni. Mire én följebb tolom a combját. A sudár combját egyébként. Szépen eltartott évekig, mondja. Szó nélkül magam felé forgatom, a büsztjét egyébként. Volna abban jó is, ha nincsenek ezek a homályos gondolatok az egészről, hanem hús meg csont meg ín, nem? Ő nem erről beszél, hanem arról, ami megkerülhetetlen, hogy van az egészben valami álomszerű, ami rosszabb az unalomnál, a mindennapiságnál, a klisénél.

Nem találom magamat az ágyban!

Erre lerúgom magamról, büsztöstül, mindenestül, fölfedem a szeméremtestem, abból is a faszomat, itt vagyok! hahó! Nem válaszol. Megöllek, ha elhagysz, mondom, és a fejét benyomom a párnába. Ez jó mondat, ez be szokott válni, nyöszörgi, de ha megölsz, az is olyan, mintha csak képzelnéd. Lehet, hogy meg fogsz haragudni azért, amit mondok, mondom, de bocsáss meg. Nincs mit, mondja.

Egy nő (17)

Van egy nő. Szeret. Följárnlottam, hogy kirúghat. Megijedtem, mesélte később, már a legrosszabbtól tartottam. De hogy mi volna a legrosszabb, azt azóta sem tudom. Hogy szélnek ereszthet, lemondhat rólam, mellőzhet, kiteheti a szűröm. Följárnlottam, hogy mehetek Isten hírével. Indokaim fizikai természetűek voltak. Valami dögletes kiütés lepett el, először a „szárnyaknál”, a lapocka csontoknál, vadul csapkodtam és vonogattam magam, azután észrevettem a kézfejemen is a vonuló pörsenéseket, úgy másztak az ingem alá, mint a hangyák vagy katonák. Majd az alkaromon. A farcsont fölött. Aztán a nyakamon. Két tükörrel forgolódva próbáltam földeríteni a pusztítást. Van bennem valami undorító, mondtam

végül. Bólintott. Rajongva leste, ahogy a kiütések kisebesedtek vagy apróka, gennyes, sárga közepű hólyagokká fejlődtek, amelyek a rothadás kénes szagát árasztották. Bolondult értük, simogatta, csókolgatta őket, kenegette magát a nedveikkel. Szörnyű volt. Én már nem is számítottam, csak ők. Így ment el a nyár. Az őszön kiszáradtak a sebek, tályogok, leszáradtak a kiütések, pörsenések, hólyagok. Velem nem törődik, a testemet ajnározza, üldögél mellette vagy követi, egyszóval nem tágít, és lesi, hogy amazok megint előjöjjenek.

Egy nő (18)

Van egy nő. Gyűlöl. Momentán a *Mein Körper, das Ferkel* írást olvassa Reinhard P. Grubertől. Testem, a malac, mondja. Testem, a coca. Momentán, mondja, Indiában vagyok a testemmel. Csak azért jöttem vele, mert nem akartam egyedül hagyni. Annyi minden ment át szegényke az utóbbi időkben. Decemberben még a szegycsontját is eltörtem neki. Rossz néven vette. Be kellett vele feküdnöm a balesetibe. Az ellátásra nem panaszkodhatom, de ő, a testem, folyton fájdalmat okozott. Hagyd abba!, szóltam rá hangosan. De csak röhögött, és fájt tovább. Nem szándékosan történt, biztosítottam. Fájt tovább, ő nekem. Rendben, mondtam, elviszlek Indiába, mégpedig Goába, ott majd rendbe jössz. Ott vannak a hippik, ott mindenki rendben van.

Most itt vagyunk. Mindennap kiviszem. Fedetlenül lehet ő maga. Titokban teljesen le fog barnulni. Már a reggeli előtt úszunk. Majd teát készítünk kétszersülttel, ez a reggeli. Délben rányomunk egy kis kakaót a napsütésre, nehogy már azt mondják, hogy habókra jöttünk Indiába. Beindítjuk a plafonventillátort. A testveríték vacog. Forró, hideg, forró, hideg. Én egy sört kapok, ő a ventillátort.

Megint beteg. Tudtam volna, nem jöttem volna. Folyik az orra. Már négy nap s éjszaka folyik, jóllehet az folyt a legkevésbé, minden, csak az nem. Mivel érdekelttem én ezt ki? Künn a ragyogó indus nap, belül ez a taknyozás. A gyöngyöző verítéket gönnoltam neki, ha már én nem mehetek ki. Otthon köszvénnel szokott próbálkozni, de ez itt nem megy, túl meleg van, kevés a disznóhús, kevés az alkohol – itt még a legvacakabb test se bír egy

köszvényrohamot összehozni. Négy nap múltán vége az orrfolyásosdinak. Nem vagyunk mi nyirkos ormányú disznók. Lé nincs több.

A testem egy coca. Mindent elfogad, amit kap. A Fenny az egy pálinkaféle, és még ettől sem riad vissza. Hal, rizs, tojás, zöldség, banán, kókuszdió, mangó – csak elé kell tennem s már zabálja. Sör, tea, pálinka, limcsi, tej – s már vedeli. Válasz helyett rőfög a disznó. Büntetésül elintéztem neki egy leégést. Két óra mozdulatlanul a déli hőségben a homokban, a strandon, a strandhomokban.

Csak hogy ne felejtsük el, ki az úr a háznál. Mert tudok én másképp is beszélni. Kimutatni a fogam fehérjét. De érijünk haza (a jegy megvan, több pénzt nem kap, úgyhogy jönnie kell velem)! Fogunk mi még itt más húrokat is pengetni, ha azt hiszi, cicázhat velem! Majd kap jogagyakorlatokat pörkölt helyett! Három napos csillagtúrát kocsmázás helyett! Bordásfalat fasírtos kenyér helyett! Bicikli kontra tévé! Szauna kontra szex! Felsőstájerország kontra Toszkána!

Már a harmincnyolcadikban van, a testem, és úgy tesz-vesz, mintha huszonkettő volna, a ganéj. Agyő Goa, fáj a tél. Otthon beíratom egy nyugdíjasklubba, majd elmegy a kedve a huszonkettőtől! Ha kekeckedik, még a TIT-be is elzavarom! Korareneszánsz kezdőknek. S ha még mindig azt hiszi, hogy ő szopta hegyesre a piramist, akkor átvesszük Immanuel Kantot, betűről betűre, különös tekintettel a kategorikus imperativusra. Meglátjuk. Most még heherészik, de jön még kutyára dér. Otthon, coca. Ki tudja, tán át kell állnunk a makrobiotikus ételmezési rendszerre. Vagy benyomlak a Jehova tanúi közé, akkor aztán nincs véradás! Van egy-két ötlet a tarsolyomban. Csak a hasat ne, azt ne! A nyelvet lehet, azt öltögetheted, de ne a hasat! Coca! Hányszor mondtam már neki: bármit, csak ne a hasat. Illetlenség. Obszcén. És szégyentelen.

Hogy? Egy sört? Nem és nem. Ezt a Caju-Fenny? Szóba se jöhet. Hogy csak egy kicsikét? Ismerlek, szép maszk, így kezdődik. Az orr végett? Úgy, hogy ettől meggyógyul... Rendben, de jaj, ha nem stimmel. Rendben, egy sör, egy Fenny, és egy hét múlva otthon vagyunk. Csak várd ki. Más húrokon lesz itt játszva, coca. Otthon.

Gruber, mondja most a nő. Hogy-hogy Gruber és mért? Szétkapcsol. Tényleg Indiában volna? Lehet, hogy ez az új teste, a Gruber? Mindig valami meglepetéssel állít be. A coca helyett a Gruber? Milyen húrokon lesz itt játszva? Legyen a Gruber.

Egy nő (19)

Van egy nő. Szeret. Azt szeretné, ha vékony volnék, gizda, azután ügyetlen és fehér bőrű, valamint vörös hajú. Ez esetben így szólna hozzám a lefojtott szenvedélyesség jellegzetes harákolásával: Majd megeszlek, úgy szeretlek. Valamint: Megőrülök a maga csenevész testiért. Bíbor haját imámba foglalom. Pedig nem notórius imádkozó. Metafizikai hőbörgés. Főként a Világ teremtése foglalkoztatja, a mivégre. Hogy mi szüksége van az Úrnak a Világra. Mi hiányzott az isteni létezésből, hogy meg kellett bolygatni a teremtéssel? Mert bolygatás, azt ismerd el! Tán a bíbor, az hiányzott, de kussoltok. Régi arca van, régi, archaikus időből néz ide. Görög, őket látom benne, a sötétségben, erőben, harmóniában. A szeme mintha egy szoboré, Junó vagy mi. Héra, különálló öklömnyi drágakövek. Őt viszont zavarja, drágakő? és vadul forgatja, gülü, gülü, gülü! Az önbizalma nullán áll, rajongásomat gyanakodva fogadja. A tizenkilenc centiméter átmérőjű gömbfa, ha eladod, húsz, ha veszed, tizennyolc. Ha jó vevő találkozik jó eladóval, kiegyeznek tizenkilenc *tájt*. Ezt hívják üzleti tisztességnek. Hogy ezt az ő drágánál is drágább apja magyarázta volna neki, közvetlenül a háború után. Vékony? ügyetlen?

Egy nő (20)

Van egy nő. Gyűlöl. Apró, akár egy törpe, egy nagyobbacska törpe. Van benne valami klasszikus, kis-klasszikus, olyan, mintha 70–80 évvel ezelőtti volna. Régi szépség. Szexepilje van, ez a helyes kifejezés. Ha rám néz, elvörösödöm. Ha ránézek, elvörösödik. Satöbbi.

Egy nő (21)

Van egy nő. Szeret. Szeplős és köszvénye van. Teli van szórva az orcája szeplővel, „a Nap áldottan arany harmatával”. Vöri, tüzes, így csúfolták gyerekkorában. Ám amint elhagyta tizenhetedik esztendejét, fordult a kocka, ámulták-bámulták az emberek a

pettyeket, akár valami rejtjeles, titkos üzenetet. Úgy érzem, gyűlöl. Nem tudom, szerintem, kielégíteni. Kezdetben, a kezdetünkben, lerohantam, támadtam, dolgoztam, hajtottam, hogy úgy mondjam, csattogtattam a kardom, *vitézek, mi lehet?!*, ő vidáman csóválta a fejét. A vidámságtól megijedtem. Pedig nem féltem a tehetetlenségemtől. Akkor azután elengedtem magam, lassú lettem, megengedő; figyeltem a testünket, mit akarnak, és engedelmesen követtem őket. Ez, szerintem, jól ment, én mindenesetre jól éreztem magam, és meg voltam lepve, hogy ő nem vagy nem annyira. Viszont eltűnt a vidámsága, ami megnyugtató volt. Viszont megszámloltam többször is a szeplőit, és sosem kaptam ugyanazt a számot. Engem nem lehet megszámlolni, mondta hetykén.

A köszvény mellett két esetet említek. Minthogy nemrégiben, mintegy mellékesen, nem kritikusan, szelíden és, én úgy éreztem, ezért is jegyeztem meg, szomorúan azt mondotta, hogy újabban valami méltóságteljes volt rajtam, ezért amikor arra az alig nagyszájú, inkább jókedvű, kedélyes mondatomra, hogy ma, aznap, jó napom volt, ő azt válaszolta, hogy ez hallatszik is a hangomon, akkor rákérdeztem, hogy ez most ismét kritika volna-e, amire ő nemmel válaszolt, ó, nem, nem is mernék. Ezt nem értettem. Jobban az ő maga bizonytalanságáról volna itt szó, mondta, az előző nap hosszan beszélgettek a barátnőjével az úgynevezett élet úgynevezett mélységeiről, és közben mélabús lett. Vagy melankolikus. Ő egyébként úgy véli, úgy hallja, hogy a mélabú a személyes, a melankólia meg az általános. Vállat vontam. És ezért vagy mélabús? Emlékszem, hogy meghökkentem a rövid, tárgyias válaszára, dehogy, miattad. Beleizzadtam, én marha, elsőre még örültem is. Jegyezd meg, mondta egy másik alkalommal, egyszer s mindenkorra jegyezd meg – ekkor rám pillantott és én ujjongva mindent megjegyeztem, majd így folytatta –, szóval sétálj, egyél nagyokat, és gondold a testedre.

Ami a köszvényét illeti, nem volt tipikus, amennyiben a húgysavszint, mely rendes körülmények közt hú hírhordozója a betegségnek, nem mutatkozott különösen magasnak, így amikor az első fájdalmak jelentkeztek, a bal boka rejtélyes fájdalmai, akkor a húgysavszint megállapítása után kizárták a köszvény lehetőségét,

és elkezdődött az az orvosi mellébeszélés, ínhúzódások és meszesedések balszerencsés egybeeséséről, mely már a szemekből, az orvoséiból leolvasható. Szerencséjére bedagadt a térde, csak úgy, egy vendéglőben. Kérte, nyúljak az asztal alá, és győződjem meg, hogy a térde ott lent, alul, a sötétben, mintegy titokban, dagad. Meggyőződtem. És amikor harmadnap le kellett csapolni, akkor kiderült, hogy a csapolás, a lé, telisdeteli van ezen gonosz húgsavkristályokkal.

Búcsúzáskor keresztet szokott rajzolni a homlokomra, mint a nagyanyám.

Egy nő (22)

Van egy nő. Úgy van velem, mint én vele, gyűlöl, szeret. Amikor ő gyűlöl, én szeretem, amikor ő szeret, én gyűlölöm. Más eset nincs.

Egy nő (23)

Van egy nő. Gyűlölöm, vagy hogy. Gyűlöl. Április, így hív. Néhány éve rábeszélte, legyünk, úgymond, vegetáriusok. Én teljesen, bizony szőröstül-bőröstül félreértettem, mert ő ugyanis arra gondolt, hogy olyan jól megvolnánk a „test siralmas jajveszékeltése” nélkül, mit bóklászunk mi itten egymás ágyéka körül, mintha kötelező volna, mintha valaki ránk parancsolt volna, tukma és oktroja, tán meglepő, hogy ezt éppen most, az ágyban mondja, mondta, őt magát is meglepi, éri a meglepetés, hogy most, most, mo-ost, nem, ne hagyjam abba, ellenkezőleg, nem ezért említi, noha mondani azért mondja, mert most, amikor a teste a legjobb úton van, hogy megmássza ama csúcsokat, és itt a legkevésbé sem tenne fumigáló megjegyzéseket, hogy mondjuk lanka s nem bérc vagy efféle, most jutott eszébe, és máskor aligha juthatott volna, hogy mi volna, ha most abba kéne hagynia, és azt kellett konstatálnia, hogy nem volna semmi, semmi, sem-mi, konkrétan, hogy nem halna bele, hogy ő abba nem halna bele, ha most, most, mo-ost, amikor tényleg ígéretesen csiszogunk egymáson és egymásban, abba kéne hagyni, márpedig neki azt kell éreznie, ő ebbe igenis belehalna, hiszen mi másért történik, ami történik, ha nem azért, mert másképp nem történhetik, mert így az, ami végül is történik, véletlenszerűen történik, kicsikét nevetséges, nevetnivaló, vagy inkább olyan, akár

egy rajzfilm, nincsen dimenziója, valahogy mintha csak képzelnék mindazt, ami van, vagyis hogy most, most, mo-ost, nem, már nincsen együtt a szívünk. Nincsen együtt a szívünk. A szív szóra, mint egy varázsütésre (vagy az érvek súlya alatt?) elhajlott a pálcám – a farkam, ó Prospero! –, kedvetlenül kihúztam, és gyöngéden a tenyerembe vettem forró, veres, pihegő testét, nos, mondotta ekkor a nő, és valóban nem halt bele, legyünk vegetáriusok, én meg, szintén az élők közt, fölszabadultan helyeseltam, mert már készültem arra, hogy egyszer kipróbáljam, milyen is a hústalanság, meglehet, mondanak mindenfélét, ezt s azt, van, aki kiütéseket kapott, másnak elszürkült a bőre, azaz megbillent az egyensúly bennük, ismét mások viszont új könnyűségről beszélnek, tisztaságról és fényességről, vagy bürokratikusan a testben az idők során fölszaporodott méreg eltávolításának szükségességéről, szinte visszafiatalodásról. Mindenféle könyvet hurcoltam az ágyra, recepteseket meg éttermi kalauzokat. Azon kaptam őt, hogy míg én a könyveket ügybuzgón lapozgatom, elé tárom a lehetőségeket, a lehetőségeinket, ezt az új világot, amely épp most, most, most tárul föl, tárja föl gazdagságát – ő engem néz, leplezetlenül bámul, bámulja a farkam, amely ezt pironkodva észleli is. Úgy éreztem magam, mint Nyilas Misi a Pósalaky bácsinál, hogy most akkor olvassak vagy ugorgyunk. Ez tizenöt éve történt. De lehet, hogy kilenc. Azóta összevissza. Átmeneti periódus, nevet, ha tiszta vizet öntenék a pohárba, átmeneti periódus, Április, és bedönt az ágyba.

Egy nő (24)

Van egy nő. Nyilván szeret, de talán jobb volna, ha gyűlölne is, az erősebben köt össze. Hát az iszonyatos volna, ha egy *szép* nap kiadná az utamat! Útilaput kötne a talpamra. Ezért magamhoz kell láncolnom, mindegy, hogyan, csak jó erősen. Ha kell, megalázom. Vagy ő engem. Kérdelem, mi a jobb. Nem ad értékelhető választ. Mindenesetre együtt lottózunk.

Egy szó mint száz: szeretni szeret, vélem, a kellő mértékben gyűlöl is, de azt kéne tudni: un-e. Hogy rám unt-e. Torkig van-e velem. Dosztig. Ha nem – ha szeret, ha nem, ha gyűlöl, ha nem –, akkor jó, minden megy tovább, bebújok hozzá az ágyba, befúrom a

fejem a combja közé, kiülök vele a konyhába, borozgatunk, együtt tévézünk (vasárnap délután a Zorrót), felolvasok neki (Karinthy-humoreszkeket meg újabban Ibsen Vadkacsájából), sétálni ugyan nem vagyok hajlandó, de segítek nevelni a gyerekeket, egy férfigang a házban, ami pénzt keresek, azt odaadom, ha viszont igen, ha rám unt, ha torkig van velem, dosztig, akkor azonnal intézkednem kell. Pénz és lekenyér. Tukma és oktroja: magamat rá. („Ha egy szellő rásegítene, vihar se tépne le róla.”) A megalázkodásról és megalázásról már esett szó. Mindegy mi, csak maradjon. Akkor se ülhetek ölbe tett kézzel, ha az az ő öle. Csakis belé tudok nyugodni. (Persze az úgy van, hogy a sok árulás után már ő sincs és én sem vagyok, csak a maradás van. De hát ezt akartam, hogy maradjon, hogy legyen maradás.)

Egy nő (25)

Van egy nő. Szeret. Ám evvel nincsen tisztában. Szünös-szüntelen rá kell vezetnem a tudásra. Ha egy taxi hátsó ülésén utazunk, átkarolom és forró szavakat suttogok a fülébe. Túlhangsúlyozom a testem tehetetlenségét a kanyarokban. Evés közben ránézek, aztán a tányérba, aztán megint rá. Olykor a vállánál fogva megfordítom, arra! arra! amarra!, mondom például, de neki, elképzeléseim szerint, csak a vállaira szabadna gondolnia. Bonbonokat veszek neki rendszeresen, főleg konyakos meggyet. Vagy az emberek feje fölött rápillantok, úgy érte, hogy a terem másik sarkából. Néha meg lehunyom a szemem. Tündöklően szép, kicsit túl tündöklően szép, egy Krúdy-hősnő. („Az orrcimpája mozgékony volt, mint valami remegő kancacsikóé, amely még nem ismerkedett meg lovasával.”) A combján szőröcskék simulnak, mintegy befelé vezetnek, úgy fekűsznek. Ezt a szőrt keresem rajta, mely úgy simul lefelé, mint a patak medrében a fűszálak, mindenütt, az arcán a pelyhekben, a drótos hóna aljában, a sűrű szemöldökében, kizárólag ez érdekel, de csak akkor van esélyem, ha nem fél tőlem. Ezért szoktatom magamhoz, magamat őhozá.

Egy nő (26)

Van egy nő. Szeret, nagyon szeret. Van, hogy elhagy. Időnként, elvéte, olykor, némelykor, néhanapján, koronként, nagy néha, hébe-

hóba, egyszer-másszor, hellyel-közzel, olykor-olykor, imitt-amott. Eltűnik. Eltűnik, mint a kámfor. Mint Kossuth a ködben. Szürke számár. Tündelevény. Petőfi a rozsban. Kézen-közön. Fölszívódik. Fölszívódik, mint a vakbélműtét. Elillan. Elillan, mint fing a gatyában. Nyoma veszik. Világgá megy, mint a tót asszony pulykája. Illa berek, nádak, erek! Elnyeli a föld. Elszalad, mint a gyórói gombóc Cirákra, nem, ez túlzás. Szem elől vész. Elszáll, akár a harmat. Hült helye van. Híre-hamva sincs. Köd előtte, köd utána. Elmúlik, mint a nicki ember szűre. Elmarad, mint a Noé hollója. Lába kél. Bottal üthetem a nyomát.

Nem szól, nem beszél, nem magyaráz, megy, jön. Elmegy, visszajön. Lassan jövök rá, hogy elment. Hogy el *van* menve. Jó ideig okkal föltételezem, hogy a mindennapok ragadták el, bevásárol, moziban van, vagy az anyja. Amikor megtalálom az elsőt, már nem lehet kétségem. Nem indulok rögvest a következő keresésére. Hagyok időt magamnak, van is most belőle elég. Forгатom, nézegetem, színezem a mondatokat. Emlékezem és fantáziálok. *Olyan világot szeretnék, ahol többet mernének az emberek. A férfiak. Te. Soha nem vallottál letérdelve szerelmet. („egy magánkihallgatás egy üres szobában, ahol a férfiú hirtelen letérdepel a dáma elé, és megigazítván annak harisnyakötőit, érzelmeiről is nyilatkozik...”)* Nem magázol. De jól kárpótolsz, nem is rád gondolok. Én se gondolok rá, nem érdekel, most hol jár. *Férfikabátokban kell flangálnom!!!* A felkiáltójelek átszakították a papírt. Nincs bennem féltékenység. Azt jelentené ez, hogy nem szeretek eléggé? Szívesen rejt a régi, kidobásra váró újságok közé. Ott a kutya sem keresi. Könyvbe, párnacihába, válltömés mögé, találtam már a mosogatógépben is, a teli (!) szemetesvödörben, a kertben, a lekaszált, egyben felejtett, trágyásodásnak induló fűhalom alatt, a kutyaólbán, a saját ingzsebemben. Bízok bennem, érzem, bízok bennem, hogy minden elrejtett, bombaként elrejtett szerelmes levelét megtalálom. És valóban. Higgadt, avagy késleltetett robbantású. Szenvedélyes, lelki vonal, testi vonal. Szókimondó és szemérmes. Ordenáréfelár, ahogy a kuncsaft parancsolja. Bosszú. Álnok. Hazug. Vagy kedves. Hízalgős. Őszinte. Azon meghökkentem, amikor azt kérdezte, hogy ugye olyan, mintha el

sem ment volna. Jól megvoltál itt a levelekkel, nemde, édesem? Az a szívszorongató kutakodás, ugye? A kis igazságtalanságok a levelekben, melyeket meg sem lehet azonnal válaszolni, ugye? Ezen megütköztem. De nem tudok mit tenni, nem tudok változtatni semmin. Ha sokáig elvan, edzést tartok, a leglehetősebb helyekre dugdosom a szerelmes leveleket, és időre kell megtalálnom őket. *Ne félj, édesem.*

Egy nő (27)

Van egy nő. Szeret, nagyon szeret. Szünös-szüntelen, kitartóan elkésik. Késésben van. Várat magára. Az apjával ebédelt, mondja, az anyjával temetőzött, mondja máskor. Az apja így, általa üzen az anyjának és viszont. Kis postásom, mondják a szülők. Tanulj a mi életünkből, teszik hozzá még foghegyről. Várok rá. Ülök és nézek magam elé, igyekszem az időt egyenlő rekeszekbe szorítani, vagyis igyekszem megszámolni, mérőszámok igájába hajtani; ha sok is, így nem végtelen. Vagy az ablaknál állok (a hamarabbi látás végett). Vagy addig is nevelem a gyerekeit. Azok, az anyjuk nyomán, az öröme van beállva, én igazságot kínálok nekik. Egyszerre vagyok szigorú és elnéző, aprólékosan kisszerű és lezseren nagyvonalú. Merev fasz és tündöklő felnőtt. Olyan, mintha az apjuk volnék – úgyhogy evvel sem vigasztalhatom magam. Szeszélyesen szabok ki büntetéseket, s ugyanígy oldom fel őket. Olyan szívesen bocsátok meg... El tudok tekinteni attól, hogy igazam van (de ettől, természetesen, még igazam marad). Atyai nagyanyám három-négy napra terjedő büntetéseket is tudott adni, fenyegetés, sértődés és acsarkodás nélkül. A mai szülő képtelen büntetést elhelyezni az időben; fenyegetni tud (jövő), megsértődni (múlt) és acsarkodni (jelen). Azután csöndben átvesszük a háromszögszerkesztéseket és a szarvasbogárt, és kellemetlenkedő kérdéseket teszek föl Magyarország hegy- és vízrajzához. És ápolom a nagyobbik tüszős manduláját. Mikor jobban van, elmegyek vele farmert vásárolni. Kész cirkusz. Kis idő múltán beáll az élet rendje: az egyikkel ebédelni járok, a másikkal temetőzöm.

Valójában várok. Minden tevékenységem, szavam és mozdulatom alatt a várakozás iszapos, lápos mocsárvidéke húzódik.

Lapul, mint egy vadállat. Ábrándozással etetem, mintha bizony vegetárius volna. Elképzelem, amint a nő (aki van) az apjával ebédel, az apja prezsmítál a lehetetlen árak miatt, soha nem ő állja a ceket, a házi kosztról elmélkedik („ó, a magánháztartások!”), a felesége főztjére emlékezik (a tavaszi galuskás borsólevesre meg a töltött dagadóra) és erre emlékezteti a lányát is, aki, mint mindig, teljes személyiségét beleveti az evésbe, *komolyan* eszik, megfontoltan, keresve, majd megadva a módját, mindennel, ami az érzékiség birodalmába tartozik, ilyen szeriőz a viszonya, velem is úgy bánik, avval a tisztelettel és emelkedettséggel, ahogy egy töltött padlizsánnal. Fontos vagyok, akár a petrezselymes újkrumpli avagy a lazacparfé; helyzetem előkelő voltát nem értékelem kellően. Elképzelem, amint az anyjával a temetőt járja, két nő az alkonyi esthajnalban, ez így nem lesz jó, vagy alkony, vagy esthajnal, végiglátogatják az anya volt udvarlóit, ez hogy tudott valcerezni!, kedves hólyag, az mekkora kártyásnak tudhatta magát, emez milyen gazdag!, steinreich, német az eredetiben, ők mind a szeretőd voltak? ugyan, legyint, csak az a te szerencsétlen apád.

A képzelgés szinte észrevétlen vált aggodásba. Hogy valami baj érte. Elütötte egy katonai *konvoj*. Nyilván nekem kell a gyerekeit fölnevelnem. Hát jó. Végül is fölálldozhatom magam. Föl fogom áldozni magam. Erre teszem az életemet. Vagy az sok volna?, megkeserednék, és annak a gyerekek innák meg a levét? Nem adok föl semmit, mégis ellátom majd őket. (Ellátom a bajukat, lám, a tragédia nem ölte meg a humorérzékelem.) Nézzük reálisan. Nyilván föl kéne valakit venni, afféle házvezetőnőt. Egy házvezetőnő... Macerás, ott vagyunk, ahol a part szakad. Jobb lett volna, ha a gyerekek is ott vannak vele az autóban. Frontális ütközés. Politikai botrány, a belügyminiszter szabódik. Én még birkóznék itt a semmivel. Mikor ezt részleteiben kidolgozva elképzelem, kiderül, hogy ez ugyanaz a birkózás, mint most, a birkózás a mindennel. Jobbára ekkor érkezik meg, de ekkor már késő, újra meg újra.

Egy nő (28)

Van egy nő. Szeret, nagyon szeret. Furtonfúrt máshoz megy hozzá. Az esküvőt követően hosszasan zokog a vállamon, hogy

milyen nagy ribanc. Derűsen helyeselek. Amúgy minduntalan befektet. Start-hiteleket vesz föl, és kacéran engem is erre biztat. Legalább 43-as lába van, a lábkörmei töredezettek.

Egy nő (29)

Van egy nő. Szeretem. Akkora, mint egy szekrény. Mint egy bérház. Egy hegy. Bivaly. Ha pofán váгна, kiszállnék az ablakon, de hát mért váгна pofán. Furtonfúrt ügyeket intéz, telefonoz, intézkedik, faxol, bétéket vagy miket alapít, és köze van valahogy az áfához is. Az ágya a kapitányi híd, onnét adja az utasításokat. Nem hord bugyit. Hason fekve telefonoz, az egyik combját felhúzza a hasa alá, ettől a szoknyája is följebb csúszik, olykor látni engedve a setét árnyékot ott. Árnyék, így hívom. Például azt mondom: Hát itt ólálkodol, árnyék? Ha jókedvem van, fölkurjantok: Árnyékáért becsüljük a vén fát! Meg azt, hogy míg az ember árnyékot vet, mindig lesz nyomorúsága! Szárnyalok a látványtól. A telefont a fejével a vállához szorítja, hogy a keze szabadon maradjon, gyakorlott üzletember. Gyors eszű, szőke, szeret. Kérdi, szeretem-e; közben persze jegyzetelt. Most erre mit mondjak. Na kispofám? A szóhasználata egy hatvanas évekbeli huligánéra emlékeztet. Kívánlak, válaszoltam zavartan. Úgy nézett rám, mint aki nem érti, miről beszélek. Föláll a farkam, magyaráztam. Láthatóan várakozó álláspontra helyezkedett. Amíg te telefonozol, márpedig te többnyire telefonozol, addig én kívánlak. Telekkönyvileg okézva?, brummogta a kagylóba, nekem meg mutatta, hogy gyerünk, hajrá, „nyomassam már”. Aztán és még beszélgetni is szeretek veled. Tovább, tovább. Ez így együtt már elég, nem? Kívánás plusz beszélgetés, együtt és kitartóan, az akkor már szeretlek, nem? Tett egy szekrény-gyöngéd mozdulatot felém, és ahogy szálltam ki az ablakon – már láttam, épp egy közlekedési dugóba fogok belezútyanni, tetézve mintegy a kellemetlenségeket –, még hallhattam, amint valakit E-hitel fölvételére buzdít.

Egy nő (30)

Van egy nő. Szeret, szeretem, gyűlöl, gyűlölöm. Mióta az eszemet tudom, különféle kúráknak veti alá magát, hol lé-kúra, hol gyümölcs-kúra, aztán test-kontroll, aztán Jane Fonda-módszer, most meg

egyszerűen nem eszik. Reggelire semmit, délben három darab főtt krumpli sótlanul, este meg egy hosszúlépés (száraz fehérből). Flamós, szenved, mint a kutya. Viszont fogy. Viszont minek. Mondom, gyöngyöt a disznóknak, hát amilyen én vagyok, öt-tíz kiló ide vagy oda, észre sem veszem. Ám ha észrevenném is, hidegen hagyna, engemet nem fűz semmi ezekhez a hiányzó kilókhoz. Mit is kezdenék a nem létező, ismeretlen kilókkal? Nem a mennyiség szédületében hangsúlyozom, hogy én kénytelen vagyok mégiscsak azokhoz a kilókhoz ragaszkodni, amelyek vannak, és ez az ide-oda, istenuccse hidegen hagy. Biztosíthatom, hogy élek-halok a húsáért. Ó, nem így van ez, angyalom, mert lám, nem kell már nagy időnek eltelnie, és módjában fog állani ama nagyestélyit magára öltenie, melyet három éve kézbe se foghatott anélkül, hogy ne fakadjon sírva, oly lealázó volt valóság és vágy közt a különbség, és ennek én – istenuccse – örülni fogok, még ha nem érintenek is a háttérmunkálatok, e technikainak nevezhető erőfeszítések. Ezt belátom, a nagyestélyi az nagyestélyi. Álalong egyébként nem fogy. Amikor erre rájön, fölnyílik a szeme, föl-fölnyílik, jókedvű és izgatott szervezkedésbe fog. Együnk együtt! És viharosan főzni kezd, villásreggelit, kétféle ebédet (minek?), vacsorát, készít ozsonnát, kis harapnivalót időhöz nem köthető alkalmakra. Visz a szomszédoknak, meg azok is hoznak. Kárászék perkeltfélékben jók (egész a kakasheréig!), Cziglerék a káposztalevesben. De a teteje mindennek a gulyás, a „mi” gulyásunk. Ez hol izgalmas, ez a kérincselés nagyestélyi és gulyás közt, hol kurva hervasztó. Elegünk van, annyi, egymásból.

Egy nő (31)

Van egy nő. Hát..., szeret. Gulyással traktál. Evvel akar lekenyerezni. Óvtam, tartsa magát távol ettől a *dologtól*, mert ez az anyámra emlékeztet, az idők múltán anyám tudniillik főként a gulyása emlékében él tovább. „Az édesanyja gulyása” – ennél pimfebb közhelyet! És mégis.

Ettől kezdve szorong. Mondhatok én akármit, lehetek elbűvölő, előzékeny, kimutathatom a szerelem foga fehérjét, gorombáskodhatom, mégsem érek el semmit. Bármit teszek, tettem,

teendek, tettem lett legyen, a tervezett evés napján – nem vacsora ez és nem ebéd, inkább ozsonna és villás (!) reggeli, egyszóval helyénvalóbb volna az egész napot gulyásnak nevezni, nem hétfő vagy péntek, de gulyás –, remegő hangon rákezd, évek óta, kitartóan remegő hangon rákezd, és teszem azt megkérdi, hogy köményt szokott-e volt beletenni. Mindig van kérdés, mindig marad. Ha megemlítem, hogy ezt már tisztáztuk, ingerült tirádába kezd, hogy ezek a gondok, problémák, ügyek, ezek a nehézségek nem kiragadhatók az összefüggéseikből, és ezen összefüggésekhez, nem tartja kizártnak, hogy ez engem nyomaszt, ő maga is hozzátartozik, és mit tudhatok én arról, hogy ő éppen most miként van a fazékkal, mert pedig ő van a fazékkal, s ha belepillant ezen fazék mélységes mélyibe, a fortyogásba, a formálódó káoszba, így kell mondja, az mindig más és más – kétszer nem léphetünk ugyanabba a gulyásba!, de kussolok –, a paprika barnás-pirosa, a megmoccanó elemek: a krumpli, a zöldség (kevés!) és a hús, külön a szín, külön az állag, a cubákos színtelen remegés, lábszár! lábszár!, nincsen elavult kérdés meg időszerű kérdés, kérdés van, vagy esetleg nincs, de szerinte ezt a nincset mi nem fogjuk megélni, és az nem is volna jó, sőt rémisztő volna, ha ő szó nélkül meg tudná főzni ezt a gulyást, nem, nem is rémisztő, inkább kiábrándító, amivel nem azt akarja állítani, hogy ő élvezné vagy szórakoztatónak találná ezt a kérdezősdit, a saját szorongását, aggodását, őrlődő nyugtalanságát, ezen aggodalmaskodó vágyát és igényét a tökéletességre nem tekintheti a szenvedélye bizonyítékának, márpedig csakis akkor élvezné vagy találná szórakoztatónak, ha annak tekinthetné (a gulyás mint szenvedélypöcsét), és ezt a hosszú kitérőt mind megtakaríthattuk volna, ha végre hajlandó volnék fölfedni a kömény helyzetét, szerepét, súlyát, vagyis státuszát abban a régi fazékban.

Az anya szó nem hangzik el, én se, ő se. Fölengedődött, alápirítódott, így kerüljük meg az alanyt. És mi a helyzet a tésztával. Nehezíti a dolgát, hogy én időnként összekeverem a csipetkét a lebbencessel. Elcsuklik a hangja, olyan izgatott. Mintha én nem őrizném anyám emlékét *eléggé*. A francba evvel az egész zabálással. Addig hergel, míg én is izgalomba nem jövök. Mielőtt

elindulok, fölindultan telefonozok hát, hogy lenyugodott-e már a leves, mert azt föl sem tételezem, hogy ne volna kész, de hogy eléggé lenyugodott-e, kisimult-e, mert izgékony levesbe nincs értelme belevágni, akkor inkább... Ne tökölj!, és rám csapja a kagylót.

Az egész utca gulyásszagú, mondom szemrehányást mímelve. Szaglászva járom be a lakást; repesek. Egyértelmű, némileg közönséges, az ágy irányába mutató fejbökdösésemre, testnyelv, háborogva mondja, ilyenkor? ebédidőben? Kitartóan szaglászom. A gulyásé, az anyám szaga, meg az övé, ez a jó fiatal.

Egy nő (32)

Van egy nő. Az anyám. Szabad? Van egy anyám. Gyűlöl. Hímsoviniszta-disznó fogalmazással élve, harmadosztályúnak mondható, endékás kinézetű, kifejezetten ordenaré (rúzsozás, öltözködés, fogak), de ekképp figyelemre méltó illető, aki (egyszer) napozás közben, hanyatt fekvén kissé széttárta és megemelte a lábait, ami által valahogy meggyűrődött a combja tövéénél hátul a hús, hullámozni kezdett, s e hullámok kevéske szőrt, fanszőrt is napvilágra sodortak, mutatóba. Miután elcsöndesült a mozgás, úgy maradt minden, tártan.

Évekig nem tudtam onnét elvenni a tekintetemet. Nem: soha, soha nem tudtam elvenni a tekintetemet.

Egy nő (33)

Van egy nő. Hagyjuk ezt a szeret-gyűlöl-hagymázt. Ez a hímsovinisztán harmadosztályúnak mondható, kifejezetten endékás és kifejezetten ordenaré kinézetű (rúzsozás, öltözködés, fogak), de ekképp figyelemre méltó nő napozás közben most, hanyattfekvén kissé széttárja és megemeli a lábait, ami által a combja tövéénél hátul meggyűrődik a hús, hullámozni kezd, és a hullámok kevéske szőrt, fanszőrt is napvilágra sodornak, mutatóba. Elcsendesülvén a mozgás, így maradt minden.

Minden pina más, gondoltam acsarkodva, mohón.

Egy nő (34)

Van két anyám. Szeretnek. Az egyik szőke, a másik fekete. A szőke prézsmitál, morog, kiabál, zokog, civakodik, mindenekelőtt a

férjével, aki az apám. Nem megy el vele társaságba, se kisvendéglőkbe. Itthon ül. Nem szereti apámat, csak az apám emlékét, a konkrét, jelen idejű apámat nem szereti, azt az elegáns, karcsú fiút szereti, akire emlékezik. Akire emlékezik, az nem független az apámtól, aki a mai napig elegáns és karcsú, de nem is egészen ő. Anyámnak, a szőkének, volt honnan röptetnie képzeletének pillangóit, és röptette is őket. Ez az apám hidegen hagyja. Szenvtelenül figyeli a férfit; nem segíti, az bizonyos.

A fekete kérdezi ki a leckét. A szüleimnek fontos, hogy jól tanuljak, nekem nem fontos, mert jól tanulok. Föl kell mondanom például a Himnuszt. Bújt az üldözött, s felé kard nyúlt barlangjába – ez a rész sok gondot okozott. Leblokkoltam. Fekete anyám széttárta a karját, ő tehetetlen. Ekkor apám szelíden mellém ült, egyik oldalamon a fekete, a másikon ő, és a fejembe verte a memoritert. A hátam mögött a kezük egymásba fonódott.

Meg kell a szívnek szakadni, sziszegtem.

Egy nő (35)

Van két anyám. Szünös-szüntelen szeretnek. Az egyik parókás, másik ondolált. Az ondolált se szép, ám vonzó. Valahogy huncut. A parókás megöregedett, fölpuffadt a hasa, mintha éveken át terhes volna. A szaga is megváltozott, olyan savanykás lett, mint a szalontüdő.

A szalontüdő viszont jó, szeretem.

Egy nő (36)

Van egy nő, a gulyásos, szeret. Ne higgye, mondom neki bazsalyogva, hogy pusztán a gulyás végett volnék itt. Elkomorul az arca, elfelhősödik, és rámront, nekem esik, üt-vág, csépel, ahol ér, gazember! aljas!, szemét mocskok aljas!, sikoltozza. Nem értem. Beleszagolok a levegőbe, isteni! Bámulom, akár egy idegent, pedig annyira hozzám tartozik, mint kúszónövény a fájához. Folyondár, futóka. Kúszik rajtam, és abrihtol. Szulák. Lefejtem magamról, spróden, kerülöm a gyöngédséget, az csak hergelné. Úgy teszek, mintha bosszankodnék, elég már!, a picsába! Pillantás alatt megnyugszik, lenyugszik, zihálva mered rám. Kiszalad a konyhába. Szokatlan, megfejthetetlen zajokat hallok, kisvártatva követem,

utánasétálok, lassacskán úgyis kéne újra kevéskét enni, állva, a fazék fölé hajolva. Pokoli látvány tárul elém. Azt látom, azt az ép ésszel föl nem fogható, ráción túli képtelenséget, hogy a nyitott ablaknál áll, rázza vadul a fazékot, a gulyás maradékát lötyböli ki az utcára. Úgy, hörögi elégedetten, amikor megpillant, most szeress, ha bírsz. Igaza van, nem.

Egy nő (37)

Van egy nő. Szeret is. Folyvást ígéri, jön. Jön is. Addig is, míg nem jön, terveket szövünk. Hogy s mint legyen. Évődve firtatja, akarom-e, hogy lefogyjon. Holnapig?, kérdem ingerülten. Én avval egy mákszemnyit nem sok, annyit se törődjek, hogy ma vagy holnap, a kérdés nem arra vonatkozik, hogy ma vagy holnap, hanem hogy fogyjon-e le az én kedvemért egy kicsit, vagy ne fogyjon le az én kedvemért egy kicsit, de mondjam meg nyíltan, ha nem akarom, hogy jöjjön vagy ha csak a gyerekek miatt akarom. Vagy a vasalás végett. Vagy mert már megint nincsen tárgya annak az én ordító nagy szerelmemnek. Érzi a hangomon, hogy már megint szerelmes vagyok belé, és ezért kell ő nekem. És hogy nem félek-e, hogy egyszer elege lesz ebből.

Máskor nem szokott ennyit beszélni. Máskor csak jön, jön és jön... Mondom, nekem jó ő így is. Testhezálló. Azután mégis megkérdem: Hanyas kiló is vagy?... Talán a szíved miatt. Az ízületek meg a vérkeringés. Hát azt a nagy böhöm terhet cipelni azokon a lábakon! Fölsikolt, milyen böhöm test, te ócska strici! Méghogy böhöm! Tudod te egyáltalán, kivel beszélsz? Tisztában vagy vele? Vagy már igazán mindent elfelejtettél? Hát hol böhöm ez? Holnap mindent grammra megmutatok, és ha egy fia böhömöt találsz, hát ne legyen több orgazmusom!

Ezen muszáj röhögnünk, mert ha valamije, akkor orgazmusa az van neki. Ha behuppan egy orgazmusba, alig bír kimászni belőle. Micsoda vermek!, kacarászik. Centire avagy inkább hajszálra nem tudom, mikor huppan bele, de azért gyanakodni gyanakszom. Majd integetek a fülemmel, mafla... Viszont ha megmondja, huppan, akkor azonnal észlelem, hogy huppan, megváltozik az arca, lüktet, kipirul, tüzel, sugárzik, forró, pírfooltok, a szeme csillog is meg fáradt

is, karikás („a pásztorórák táskái”), az egész lénye beleváltozik a kéjbe. De hát rajtad meglátszik minden, rólad minden leolvasható! Kivagyin vonogatja a vállait, olé! És hogy most, akkor, nem mehet az utcára, az kész botrány volna, megbotránkoztatná a várost, a sárga irigységről nem is szólva. De hogy én csak ne legyek ennyire önhitt, hát az már csak nem leolvasható az arcáról, hogy énrólam is szó volna itt... Mért, kiről másról? Erre megint hencegőn huzogatja a vállait, ó, ez a hosszú, viharos élet, és vigyorog.

Holnap jön. Annyit gyanakszom, amennyit nem szégyenlek.

Egy nő (38)

Van egy nő. Gyűlöl. I hate this situation, ismételteti, de valójában rám gondol. Szünös-szüntelen rám gondol, éjt nappallá téve. A hasa olyan, akár egy hordó, fényesen domborodik, nekem igen tetszik. Komolyan állítja, hogy ő John Lennon húga, erre nevetve a lába közé bújok, fejjel előre. (Én eszeltem őt ki, elképzeltem egy mágikus helyet a fikció birodalmában; asztali lámpa világítja meg a nedves odút, Caligari doktor nadrágját; az ablakon bepillantó vérfarkas demokrácia után áhítozik; a nő megadja neki; a vérfarkas csatlakozik Európához, a nő önmagától undorodva mosakszik, Marlene Dittrichre hasonlít, kék angyal; a képzelet, sóváran, más föladat után néz.) John Lennonról mindent tud, az egész szakirodalmat, és a szövegeket is. I am sitting on a cornflake, ilyeneket mond, I am the walrus, ilyeneket. Nem hiszem egy szavát sem, de újra meg újra sóváran várom, hogy kijelentse, ő John Lennon húga.

Egy nő (39)

Van egy nő. Szeretem. Olyan hájas, mint egy amerikai, egy amerikai proli Disneylandben, azok bírnak ilyen hájasak lenni, szekrények, vízilovak. Felöltözve, leplekben, tógákban primán vonzó, mert amit nem látni, arra a láthatóból következtetek, látni pedig az arcát látom, amely telt ugyan, de korántsem kövér, nem tesz kövér benyomást, gazdagnak mondanám, sőt drámainak, és nem azért, hogy a csúnyságnak adjak más nevet vagy, másfelől, jelezzem a csúnyság iránti esetenkénti (kézenfekvő) vonzódásomat, már-már ellenkezőleg, a szépségnek volna ez az úgynevezett drámaiság kiegészítője, és azt jelentené, hogy ez a

szépség élő, mozgékony, kiszámíthatatlan, szilaj; duzzad az erőtlől, lehetne mondani, akár egy sportolóra; miközben a szemöldök kecses íve még most is egy fiatal lányka, lánysuhanc arcát csempészi a régi térbe; az orr kemény vonala pedig valami klasszicitást ad, időtlenséget. Duzzadó, kecses időtlenség – van itt tehát minden, a gazdagság tényleges. A haja is kövér, nehéz, zuhogó, őrjöngő, lehetetlen befogni, gátat szabni neki. Eleve kudarcra ítélt a frizura irányába való bárminő próbálkozás; rakoncátlan, szabad hajzat: a kudarc mint fényes győzelem.

Ha így, felöltözve, leplekben, tógákban látom, akkor e gazdagságot kiterjesztem a testére is, ezt a robbanást, drámaiságot, szabadságot, rakoncátlanságot. A hús karneválja! Egyébként is fiatalon mindenki szép! De legalábbis prímán vonzó. Mindenesetre kíváncsú. Guszta. Marokmarcsa. Ó, nem. Mindazonáltal barátságos a viszonya a testéhez, nem utálja és nem büszke rá, nem is rezignált. Szereti önmagát, hevesen, még inkább megbízhatóan, megbízhatóan nagyon, minden faksznitól mentesen, mondhatni természetesen, és ez a természetesség, ez a természetes rokonszenv minden iránt, ami maga-magával kapcsolatos, ez igazgatja e testviszonyt is, a közét a testéhez, a testközét. Elfogadás, ami nem beletörődés, öröm, ami nem diadal.

Engem megrendít ez a tömeg, sokíroz, lebénít, percekig nem kapok levegőt, úgy érzem, mintha álmodnék, és erősen várom, hogy fölébredjek. Azáltal, hogy egyedül vetkőzik, fokozza a riadalmamat, drasztikus, gyors mozdulattal bújik ki az ingéből, kényszerít a megfigyelő szerepébe, távol tart; ha ugyanis közelebb lehetnék, behunyhatnám a szemem, fokozatosan vehetném őt érzékszerveim birtokába, egyike biztathatná a másikat, volna esély. Nem így történik. Még a mellek biztonságosnak nevezhető szemrevételezésére sincsen mód, nincs időm az amúgy lefegyverző mérettel törődnöm, mert elől, hangos pattintással, azonnal széjjel kapcsolja a melltartóját, s amint a mellei, a kebelek elomlanak, elnyerik a súly, a gravitáció, az izomszövetek jellege és állapota kijelölte formájukat, azonmód megszűnnek önállóak lenni, önállóan szemlélhető valamik lenni, sem nem nagyok, sem nem bőségesek, nem lehengerlők (miközben ha volnának, azok

volnának) – részeivé válnak egy meghatározhatatlan rettenetnek, a testének. A mellék tehát elsősorban: folytatólagosak; egy (egy-egy) húsvonulat, mely hátrafelé, folytatódik, a későbbiek tükrében vékonynak mondható gyűrődés, ám ismét nincsen idő tűnődni ezen geometrián (miként kapcsolódik e kettő a hát feszesebbnek tételezett platójához, illetve kétfelől egymáshoz, mit kezd a két húshullám egymással, mi módon interferálnak, csillapodnak vagy púposodnak), nincs idő, csak ez az üzetés, a nyargalás a meztelenségben, mert már húzza is a szoknyáját, nem is húzza, hull az magától, ebből is kibújik, ahogy az ingéből, könnyedén megszabadul tőlük, mint aki jóban van a ruháival is, nem tart tőlük, kedvére vannak, ha kell, ledobálja, ha kell, magára ölti őket.

Ami ekkor következik, az minden képzeletet fölülmúl. Felejtsük el Fellini óriásasszonyait, felejtsük el az ősanyákat, egyáltalán felejtsük el a nőket. A férfiakat. Felejtsük el az embert. És felejtsük el a fehéret, borítsunk rá fátylat, az a fehér, az az undorító húsfhér nem hasonlítható semmihez, mindenre fátylat kell borítanunk, minden csak önmaga, semmi nem hasonlítható semmihez, ó milyen fenyegető egy hasonlatok nélküli világ, mennyire veszélyes, kalkulálhatatlan, nem vethető egybe se hóval, se alabástrommal, hóvirággal, porcelánnal, havasi gyopárral, se sápadtsággal, vértelenséggel, még a halottfehérrel sem, noha vitathatatlanul van valami élettelen benne, nyilván nem szervetlenszerű, hanem az élettől távoli. Ebben az ismeretlen, egyedül rémületes fehérben, színben és anyagban fodrozódnak az új húshullámok, gyűrődések; főként: csüngések, lógások. A has például nem hordó vagy valami bődön, hanem irdatlan, egymásra torlódó hájszirmok.

Megszokhatatlan. Jó nincs benne semmi, a különlegesség sem az. Éppenhogy, de az igazat megvallva nem is undorít. Ha félig a hasára hemperedik, azonnal vizelnie kell, a húgyhólyagomat nyomom, teszi mindig hozzá. Meg tán a záróizmok is meglazulhattak idővel. Húszévesen is ilyen volt. A többé-kevésbé szokásosnak nevezhető módokon nem lehet vele szeretkezni, vele egyesülni, mert ezek a lengő, csüngő, lógáló szirmok zárnak és takarnak: elterelnek. A feneke sem két (tömör stb.) félgömb meg az őket elválasztó aranymezsgye, hanem valami dimbes-dombos *ügy*,

semmi édes Pannónia vagy lágy toszkán emlékek, hanem lepusztult ismeretlenség és nehézség, ergya hátsóudvarok, MÉH-telepek, rozsdák, szivárgások, iszap, hulladéklerakodóhely, hol reménytelen az eligazodás. Az a sok gyámoltalan puhatolózás, forgolódás, nekiveselkedés! És mintha őt magát is meglepné a saját teste. Nem mintha én lettem volna az első férfi benne, az életében, de nyilván mindenkinek más-más utat kell mutatnia. Én a férfiakon keresztül jutok el magamhoz, suttogja.

Számomra végül is két út, két fő-út tárult föl, ezeket régi vágású szemérmességi megfontolásokból nem részletezem, pedig ha valamiről egyáltalán, akkor erről a két útról kellene beszélnem, ez a nő azonos ezen két úttal, melyen úgy járok, járok-kelek, akár a Kafka-hős állandigál egész életében a törvény kapujában. Ez az, ami nekem rendeltetett. Más nincs is. Akinek megadatott ezen a két úton járhatni – nekem, nekem –, az úgy érezheti, amíg ezen az úton lehet, addig ő az élet hercege. Előtte, utána: fehér hāj.

Egy nő (40)

Van egy nő. Szeret. Nem ismerem. Nem vagyunk bemutatva. Ott ül velem szemben a vendéglőben. (Ha úgy alakulna, sokat járnánk ide, megvetnénk azokat a párokat, akik ugyanazt rendelik, magunkat megvetni nem volna bátorságunk. Spárgahónap, ezt a szédülést nem részletezem. Beleennénk egymás tányérjába, etetnénk egymást; nem lepne meg, ha ez mások számára viszolyogtató volna.) Elképesztően sokat eszik, bizony zabál, csak úgy lapátolja magába az ételt. Fúj. Egyik fogást rendeli a másik után. Zümmög a combja; mint a lószőr, úgy karcol az öle. Szeretném megismerni. Elnevezem Amálnak, evvel is közelebb vagyok.

Egy nő (41)

Van egy nő. Szeret, szeretem, gyűlöl, gyűlölöm. Olyan, mintha a feleségem volna. Fenyegető, minden fenyegető, veszélyes és kalkulálhatatlan, ami egyetlen hasonlattal leírható. Bár ez a nő a mintha embere. Mintha az volna. Oly vékony, akár egy madárka. Pihe. Ha a hátára teszem a tenyerem, érzem a szíve dobbanását. (Könnyű tyúkmelle van.) A lapockáját is érzem, mintha szárnyai volnának, szárnyacsonkok. Ha viszket, megvakarom. Elegánsak a

csontjai, amivel keveset mondtam. Gondolkodása erősen hasonlít néhai Andrássy Katinkáéhoz, Károlyi Mihály feleségéhez, amennyiben mindig az egész világ van a fejében. Kizárólag globális gondolatok foglalkoztatják, általános humanitárius föladatokat, civilizációs gondok, ózonlyuk, kurdok, afgánok, csecsenek, Georgia, román lelencház, brazil őserdő, szerb koncentrációs tábor, szomáliai éhínség. A keze is pille. Úgy érint meg, mintha bogarak (rovarok, hagyjuk) mászkálnának rajtam. Ezért ha távol van, Erdélybe visz ruhát, Zágrábban szervez titkos szerb-horvát találkozót vagy Bécsben vonul föl ötödmagával a vízilovak védelmében, én a kertben járkálok, hangyabolyokat szemlézek, darázsfészkeket ellenőrzök (múltkoriban a postaládában telepedtek meg, bottal piszkáltam ki a leveleket), legyek és pókok (meglehetősen egyenlőtlen) csatáját kísérem figyelemmel, nem undorodom a fülbemászóktól sem (félni félek), s ha szezonja van (a spárgahónappal esik egybe), a cserebogarak közt tartok szemlét. Mindenhez elvi alapokon közelít, hozzám is, de még a saját csontjaihoz is, pedig azok a világ legfigyelemreméltóbb csontjai, az érzéki világ talpkövei. Tévedés, hogy mi szépen kiegészítenénk egymást, az ő elvisége, az én konkrétságom. Én fogdosom őt, ő tűnődik összefüggéseimben rólam. Én az ágyban, ő az agyában. Ez úgy hangzik, mintha rendben volna minden, volna híd, mondjuk, Föld s Menny között, pedig csupán a magyar nyelv kuncog.

Egy nő (42)

Van egy nő. Szeret. De azért nem hal bele. Elegáns, karcsú fiatalember voltam, amikor egy ízben vittem neki hóvirágot, noha nem szoktam nőknek hóvirágot vinni (kardot se), mégis időről időre megesik, hogy viszek nőnek hóvirágot (ritkábban kardot). Ilyenkor legott, és újra meg újra váratlanul, lelkifurdalásom támad, az árulás zsidogató, mandulás érzése. Mikor erről beszámoltam, buzgón bólogatott, helyeselte magamra vonatkozó viszolygásomat. Evvel a tusakodással, mondta pedánsan, és vízbe tette a virágot, akár szerelmes is lehetnél belém. És sebtében, mirnixdirnix, fölrántotta a szoknyáját, hogy megmutassa a combját, a combja belső felét, a szétfeszlett, fekete harisnyát. Iszonyatos látvány tárult föl, vad kráter,

akár egy robbanás. Mintha tigris marcangolta volna szét. Az ember látni vélte a karmok párhuzamos pusztítását. Harisnyaszálak, fekete darabok lengedeztek a bántóan fehér hús fölött. *Birokra kelek a tigrissel.* (Azóta a legkülönbébb alkalmakkor, március tizenötödikén vagy válogatott futballmeccsen, egy Bergman-film vetítésekor, A hetedik pecsét, némely női vérzés megérkezésekor vagy a 0-ás körgyűrű egy jelentős szakaszának befejezésekor vagy tüstént az aperitív után, avarégetéskor, mosogatáskor, pelenkázáskor, influenza esetén vagy ha riasztóan magas a triglicerid szint, a fűtési szezon kezdetén, Borisz Jelcin házassági évfordulóján, Péter-Pálkor, egy térdseb elgennyedésekor, valamint az öreg Baradlay halálakor – ismétlem meg a ragozás értelemszerű változtatásával: Evvel a tusakodással akár szerelmes is lehetnék beléd.)

Egy nő (43)

Van egy nő. Gyűlöl. Szeretem. Megáll az eszem, olyan szép lába van. Ékes. Vagy csak a harisnyái? A füstszín meg az ezüstflitteres ragyogás meg a finoman divatjamúlt harisnyakötők? Mit bámulod?, horkan föl kevélyen, azt hiszed, oda van írva, ki vagyok? Pökhendin ingatom a fejem, bizonyos értelemben oda van írva, eztán ránézek egy combra... miszerint harisnyára, és tudom... Közbekeffog: Hogy ki fia borja! Bólintok, úgy bizony. Ez régen történt (elegancia, karcsúság). Hány milliószor akasztotta azóta a nyakam köré ezeket a lábait, hány milliószor fúrtam az arcom a füstszínű combok ezüstflitteres ragyogásába, és még ma sem tudom, ki fia borja. Nem is érdekel.

Egy nő (44)

Van egy nő. Szeret. Gyűlölöm. Ez idő szerint elsődlegesen a combjai iránt – gyönyörű melle van – érzek elkötelezettséget, a combjait szeretem ma, a combjának belső, bársonyos felét. Órákig tudom simogatni, nyalni. Bármit tesz vagy gondol, kimondja hangosan. Ha ne hagyjam abba, azt mondja: ne hagyd abba. Ha gyűlöl, azt mondja: gyűlöllek. Ha mosogat, azt mondja: mosogatok. De azt is mondja: mosogatni fogok. S ha későbbben lépek vagy lép valaki a szobába, azt is mondja: elmosogattam. (Ne bánts,

elmosogattam.) Olyan, mintha fénnel árasztana el mindent, minden nyirkos, sötét sarkot. Nincs menekvés.

Egy nő (45)

Van egy nő. Gyűlöl. Gyűlölöm. De semmi nem biztos, mert mindent, ami vele kapcsolatos, elfelejtek, az arcát kivéve. Elkötelezett vagyok az arca iránt. Ezt megérezhette. Ha a telefonba pofákat vág, és van, hogy pofákat vág a telefonba, azt mondja, most pofákat vágok a telefonba. Kérdek, ezt miért mondja, és nem kizárt, bár jelentősége nincs, hogy mindeközben én is pofákat vágok. Hát hogy ne menjen pocsékba!, kacagja diadalmasan. Az arcáról olvasom le, hogy mi történt velem az elmúlt egy-másfél órában. Minél többször leolvasom, annál többször tudom. Ha tudni akarom, leolvasom. Ha nincs mit leolvasni, nem tudom. Mint egy kiskakas, olyan kevély vagyok.

A nyakát pirosas foltok lepik el, az arca lüktet, sápadtság és pír váltakozik, illetve előbb sápadtság sápadtsággal és ismét sápadtsággal, ami már majdnem fehérség, és akkor ebből ugranak, nem, ebből hajlanak elő a pír-foltok, hogy azután azok összeérjenek, összenőjenek, és akkor pír váltakozik pírral és ismét pírral, ami már majdnem vörösség, és akkor ebbe nyomódik bele újra a halavány. Ez a szín. Az arc föl van lazulva, föl van szántva, zilált, zavart, nyom van rajta hagyva, ragyog és tompa, fáradt és tündöklő. Így áll össze az életem. Nincs menekvés.

Egy nő (46)

Van egy nő. A páros heteken (2, 4, 6...) szeret, a páratlan (1, 3, 5...) heteken gyűlöl, de minden héten meg akarja változtatni az életemet. Az egyik héten, nem tudnám megmondani, párosan vagy páratlanon, az esküvőről beszél, a fényes esküvőnkről, ahonnet nem hiányozhat „senki”, azután meg ridegen az egész nevemen szólít magázva. Bőrszaga van, mint az új football-labdának. Ha a combja közé teszem, kikéül a hidegtől a kezem. Mintha Moszkvából való volna, gondolom. Moszkva, Moszkva, Moszkva! A tavaszi pina jó szagú.

Egy nő (47)

Van egy nő. Sz. Tétovázik, hogy gyűlöljön-e. Ha megpillantom lebegve közeledni drapp lobogó tavaszi pelerinjében, menten unalmas leszek, mintegy varázsütésre. Egyedül ilyen unalmas nem is bírnék lenni. Akárha koncertteremben, rajtaütésszerűen elálmosodom, ásítózni kezdek, le-lecsukódik a pillám, megdöccen a fejem. Mire ő megneszül, azt hiszi, az ő mértéktelen unalma hat rám, taglóz le, és ezért bocsánatot kér. Ettől fölélénkülök. Az a biztos, ha rövid szoknyában van. A combjai (vagy a harisnyái?) olyan hosszúak, mint a hatvanas évek poplányaié. Kihaszználva a félreértés lépéselőnyét, fölülről lefelé, nagyképűségből már jól tudok vele társalogni, kedvesen, érdekesen, enyhén frivolan, érzékenyen és gondolatilag izgalmasan. Úgy tudok beszélni, mintha már mindenén túl volnánk, avval a nyugodtsággal, mindkettőnkre kiterjedő részvétellel. Ez az a pillanat, amikor megkívánom, és ilyenkor ő is tudna válaszolni a kérdésre, gyűlöle.

Egy nő (48)

Van egy nő. Gy. Ha megpillantom, nagyokat kell lélegeznem. Délelőttönként el is szédülök. Ideges vagyok. Idegességemben ásítózom. Ez rá is átragad. Ott állunk, ő a csöndességével, eszességével, természetes kedvességével, halk mozdulataival, tapintatával, félénkségével, tisztaságával, romlatlanságával, bölcs ártatlanságával, én meg nem is tudom, mivel, üres vagyok, bennem is ő van, a csöndességével, eszességével, természetes kedvességével, halk mozdulataival, moccanó két mellével, pihével, tapintatával, félénkségével, tisztaságával, romlatlanságával, combjai suhanásával, a váratlanul bumfordi bokájával, bölcs ártatlanságával, ott állunk és tehetetlenül ásítózunk egymásra.

Egy nő (49)

Van egy nő. Sz. Minden porcikájából süt az érzékiség. Mindene erotikus zóna, bármije, a nagylábuja, a térdhajlata, a könyöke, a gumós zápfoga. Már a környezete is zóna; ha belépek a konyhájába, fölizgul. Nem tehetek róla, vigyorog kislányosan. Minden jó, ami a testével kapcsolatos, ami a zónával kapcsolatos, és ezen kívül semmi jó nincs benne. Megedzette az élet. Egyedül él már régóta. (De mióta...!) A fiáért él, megad neki mindent. Belevágott valami

kalapüzletbe is. Hóttkemény üzletasszony, leleményes, ügyes és kíméletlen. Amihez nyúl, abból pénz lesz (engemet leszámítva). Ha utasításokat adni hallom, összeszorul a gyomrom. Csak akkor nem félek tőle, ha az ágyban vagyunk. Akkor olyan velem, mintha a fiacskájával, megad mindent. Egyébként úgy bánik velem, mintha viszonteladó volnék a kalapszalonzájában. Egy angrós, efféle. Leplezetlenül az anyagi érdekei vezetik. Nem volna ez baj, ha jobban eligazodnék az üzleti életben. Ez esetben elé tudnék menni a megpróbáltatásoknak, nem ingerelném és ő nem csapna le rám, nem tennék neki keresztbe, és ő nem semmisítené meg engem. Mivel azonban pénzügyekben hatökör vagyok, nincs más választásom, tisztességesen föl sem öltözve pucolok el a lakásából. Féllábon ugrálva húzom a nadrágom, akár egy lapos vígjátékban. Az ingem még a metróban sincs végig begombolva. A cipőfűzőmet a lépcsőházban kötöm meg. Édesem, gondolom ekkor magamban. Pedig a szomszédok igencsak gunyorosan figyelnek. Igaz, mukkanni sem mernek, félnek tőle, s nekik még a menekülésnek az a bicebóca módja sem adatik meg, mint nekem, az az édes esély, az el.

Egy nő (50)

Van egy férfi. Gy. Nem, mégis nő. A nyelvhelyesség rabja. Szünös-szüntelen előáll valamivel. Az úgymond kizárólag egyes szám harmadik személyű alannyal gilt. Hadd látom, tudniillik ő mondja, Eduárd, mennyit ér a walesi tartomány. És hetenként és nem hetente. És ne hagyjuk elburjánozni a lennét. Meg az ikes igék! Ha reménytelen is! Ja és a megengedő is, állítmány után, állítmány után! Nem kell kinyalni a közvélemény seggét.

Mondok én neked valamit. Lám, itt vannak ezek a mondatok. Ezek azért lehetnek itt, mert te létezel. Ezért mondhatók. Ezeket csak neked lehet elmondhatom. De... de mi a teendő, ha meghalt az, akihez ugyanígy tartoztak más mondatok? Most akkor vannak azok vagy nincsenek? Érted a problémám, itt keringenek a fejemben, tehát vannak..., és akkor ezek már soha nem kimondhatók? Neked se?

Hogy milyen, miféle mondatokról van, volna szó.

Volt neki egy igazi jó barátja, Hámori Borsikának hívták, úgy halt meg, mint Berlioz a Mester és Margaritában, levágta a fejét a villamos. Gurult, ő látta. És ez a Hámori Borsika úgy fiúzott, ahogy a férfiak csajoznak. Közülük is csak kevesen. Ő megértette ugyanis Krúdyt, vagyis azt, hogy Szindbád nemcsak érzelmes, álmodozó, férfiasan bájos, hanem üres, akinek telítődni kell, kell, kell. Szindbád a kell, nem a kellem. (Óh.) Hóttkemény üzletasszony volt, amihez nyúlt, abból pénz lett. Neki ez fájt, és féltette is, féltette, hogy kihasználják, és ki is használták. Minden hajnalban újra találkoztak, volt egy kis hely a Rózsadombon, egy kis helyük, addigra már Hámori Borsika nagyon elfáradt, de akkor jött el az ő ideje, beszélgettek, végtelenül, ő mindent meghallgatott, minden szar történetet, mert Szindbád történeteinek csak egy elenyésző hányada olyan aranyberakásos, a jéghegy csúcsa, a többi a hideg, a szivárgás, a vacogás, a menekülés. Még szerencse, hogy ott volt ő. Mennyit nevettek együtt azon a sok férfin meg nőn, mert nem tett különbséget, hogy férfi vagy nő.

Olyan mondatokat hallottam ekkor, melyeket eddig kizárólag Hámori Borsika. Feszélyezett érzésem támadt. Menni akartam. Közel engedett valamihez, amire nem vagyok – nem méltó, nem érett, nem vevő – kész. Én ez idő szerint nem Hámori Borsika vagyok.

Maradj.

Egy nő (51)

Van egy nő. Sz. Volt, van egy volt férje. Ha gondolok rá, ritkán, így gondolok rá: a férjünk. Ha megkérdem tőle, hogy a volt férje szerelmes-e még belé, ingerülten vonogatja a vállát, és azt mondja: nincs most jól ez a szegény Karsai. Ez a férj neve.

Nem talál nőt magának, valakit, társat, noha nagyon is attraktív férfi, magas, elegáns, karcsú, fekete, olyan szilágyijánosos, most néhány kilót magára szedett ugyan, ám ez csupán annak föltűnő, aki régebbről ismeri, mintegy folyamatában. Elveszítette a magabiztosságát, sőt többet: a nyugodtságát. Mindezt harsánysággal pótolja. Egyetemi ember, olasz szakos, mindent tud az olaszokról, az olasz barokkot. De úgy tudja a mindent, ahogy más

eszik, szeretkezik, olvas vagy futballozik vagy sétál. A lélegzik az sok volna. És amit tud, azt fölöslegben tudja, túlhabzásban, több mint mindenestül, tehát nemcsak azt, hogy az a Zrínyi-levél, amely új szempontokat ad Pázmány megítéléséhez, s amelynek nem egészen szöveghű másolata a fraknói vár levéltárában van, az melyik piemonti falucskában lelhető föl, nemcsak azt, hogy ott a plébánián kell keresni, hanem azt is, hogy kizárólag délután érdemes odamenni, viszont nem három előtt, mert akkor a tisztelendő úr még szundikál, és nem öt után, mert akkor meg már olvas, és ha Istent ösmerünk, nem fogadjuk el a fehérborát, melyet mézes-mázos (olasz) szavakkal tukmálna ránk, csakhogy elterelje a figyelmet a vörösről, mely kitűnő, azonban sajnálja idegenektől. Tudása egyetemes (tényleg: olykor kirívóan katolikus színezetű), pontos (filológiai fecsegés) és szórakoztató. Látszik, együtt van a fejében Zrínyi, az egész XVII. század, a piemonti pap, a vörösbor íze meg az a pillanat, amikor minderről beszél.

Ha mostanában összefutok vele, ritkán, másképp beszél. Nem is tudnám megmondani, most mi van a fejében. Picsa, azt állítja, hogy tele van az agya picsával, más nincs is benne. Így beszél, de nemcsak négy szemközt, hanem társaságban is; kedvvel használ olyan szavakat, mint az említettem picsa vagy a fasz, a kibaszott meg a hígfolyás. Élvezkedve ejti ki őket, minthogy azonban manapság nem létezik (nincs) megbotránkoztatás – megrökönyödés is csupán figyelmetlenségből, fáradságból vagy udvariasságból, netalán szerelemből –, nincsen egy másik világ, egy másik part, ahonnét emez nézhető, ahonnét reményeket lehetne kovácsolni, ahonnét megnevezhető az ellenállás, a szembenállás, ahonnét néven nevezhető az arcátlanság, nincs, nem lehet, ezért mindez kínos, lágyan zsenánt, taknyosan kellemetlen. Nincs nője, ez jut fensőbbiségesen az eszembe, ami nem is földi a valóságot, nagyon is van nője, női vannak, cserélgeti őket, éppen feleségül vett valakit, nem jósolok neki hosszú időt, láttam, ahogy szégyenkezik, szégyelli az urát – épp egy kollegina, úgymond, hígfolyásának az alsóneműre gyakorolt hatását ecsetelte –, jóllehet, ha büszke volna férje leírásának tagadhatatlan furorjára, az ecsetelés ötletes részletességére, akkor se volna esélye.

A nővel, mondjam most így, a volt feleséggel, egyre többet beszélgetek erről a Karsairól. Légmelle van, ez a legújabb, most evvel fűzi a nőket, mesélem, részint a részvétükre játszva, anyai reflex, légmell, súlyos, részint a játékosságukra, a gyermekire, légmell, könnyű röppenés. Ez a helyzet most evvel a szegény Karsaival, mesélem. A nő hallgat, el fogok menni ebből a házból, mondja aztán nyugodtan, mintha a sótartót kérné vagy ilyesmi.

Egy nő (52)

Van egy nő. Gy. Tesz-vesz, forog, kiszalad a konyhába, beindít három háztartási gépet, a mikrohullámot, a sütőt, a mosogatót. Pirítóst is csinál. Arcokat vág, mintha egy néma filmben. A gépek sorban jeleznek, villognak, fűttenek. Az egyik én vagyok, a férfiak sherryt isznak, egy régi, ritka spanyol fajtát. Egészen elbódulnak tőle, olyan édes, olyan szerteágazón édes, beleszédülnek. A belső, kulcsra zárt szobában csecsemő kígyóval tusakodik; nővére rezzenéstelenül nézi, keze lassan mozog az ölében. A nő most a kagylókat melegíti rizzsel, rákdarabokat hajigál hozzá. Bort választ, megterít. Esznek. A férfiak dicsérik az ételt. Nem túl száraz?, kérdi a nő színészkedve. De igen, suttogja az egyik férfi a tányérjába. Hány ilyen kérdést lehet maguknak föltenni? A férfiak nem válaszolnak, a nő lerámol, a férje segít, sajtot hoznak. Finom. Vége van az estének. A nő az asztalra borulva zokog, a két férfi, az egyik én vagyok, a másik értelemszerűen a férj, telepakolja az immár üres mosogatót. A kígyó még mindig a csecsemővel küszködik. A nővére magába szenderült, az ajka édes, mintha sherryt ivott volna. Én már ekkor nem vagyok a házban, és nem is gondolok a házra.

Egy nő (53)

Van egy nő. Szgy. Nem akarok veled beszélni, kiáltja. Nyilván úgy érti, hogy még beszélni se akar velem. Ha epikusabb volna a történetünk, azt mondaná, azt mondta volna, hogy *már* beszélni sem akar velem. Vagy így értené. Hogy történt, ami történt, s most már nem. De nem. Hanem van, ami van, tehát semmi, még beszélni sem. Azóta én beszélek hozzá (mintha vele), szakadatlan beszélek;

addig sem hagy el. Látom, a levegővétel szüneteiben elinalna. Ezért megváltoztattam a légzéstechnikámat.

Egy idős színésznőtől veszek órákat. Alig van haja, egészen kiritkult, elől ki is hullott, följebb mászott a homloka, tágas, férfias homloka lett. Vagy a szerelmeiről beszél, szépen és szabadszájúan, vagy a légzéstechnikáról. Szabadszájúsága meglep, valódi szabadságra utal, ezért van benne valamicske szemérmesség. Színpadon már nem játszik, nincsen kedvem, mondja, nincs kedvem megmutatni magam. Vanitatum vanitas, mondom, hülye, mondja. Nem sértődöm meg, olyan mintha a hajamba túrt volna, hülye. Nem, a legkevésbé sem hiúságból nem lép színpadra, valóban pontosabb világot jelentő deszkákat mondani, oda nem lép. Nem a hiúság. Ő ugyan jó nő volt nő korában, de szép sosem, nem is dögös vagy érdekes, hanem a szenvedély látszott rajtam, angyalom, lerítt rólam a vágy. Azért voltam jó nő, mert jó palijaim voltak, ez látszik az emberen. Nem rendített meg az öregedés, ötvenéves koromban elsirattam a seggem, ennyi történt. Hanem elfáradtam, angyalom, ez ilyen egyszerű, és leszarom a közönséget. Ha érdekelne a világ, akkor érdekelnének a világot jelentő deszkák. Leszarom. Te! én mindenkit leszarak, mondta diadalmasan. Engem is?, pillogok, akár egy kisfiú. Bizalmas vagyok, mintha ismerném, pedig csupán ez a heti két óra van köztünk, kétszer hatvan perc, nem néz az órájára, egy idő után egyszer csak azt mondja, no mára ennyi elég volt. És ez mindig pontosan hatvan perc. És sosem kell mondatot megszakítania, gondolatfutamat sem, magamagától véget ér az óra. Gondolom, ez is légzéstechnika dolga. Téged is, hát hogyne, téged is leszarlak, angyalom, de ne duzzogj ezért, ehhez neked semmi közöd, ez az öregség. Az öregség a kopás; megkopás, lekopás, kikopás, az öregség a kikopni a világból. Nincs hely, mert nincs erő a helyezkedéshez. Vagy kedv. Nem önzés, magamat is leszarom. Ez az a luxus, ami miatt nincsen hely. Kezdetben ezt élveztem, ez sem érdekel, az sem, szinte habzsoltam, ettől is független vagyok, attól is... De hogy mindentől?! Hogy semmi?! Éreztem én, hogy baj lesz, amikor lelappad az én farocskám. Az van a nyelvemen, mért nem lesz akkor öngyilkos? Azt hiszem, tudja, hogy ezt nem kérdezem, csak leszarja a lehetséges válaszokkal és tettekkel együtt.

Összevissza beszélek mindenről a nőnek a megjavult légzéstechnikámmal, Európáról, a kunokról, bűnbánó Magdolnáról, Szentkuthy Miklósról, Bolyai Jánosról, a hasáról, az ehető virágokról, a csigákról, rólam, róla, nem beszélek az öreg színésznőről. Főként róla, a nőről beszélek, nem mintha ettől megenyhülne vagy meghatódna vagy jobban figyelne, lebilincselődne, nem is várok semmit, szeretek róla beszélni. Mindenek fölött a testéről. Záporoznak a hasonlatok. Olyan vagy, mint egy századvégi képeslap. Azokon a barnás fotókon látható ilyesféle has, ez a picit lágy, őrijítő, puhácska párna. Mintha lett volna akkoriban a testeknek valami ártatlansága, amit később már nem látni. Tán hogy nem voltak ennyire dresszírozva, mint manapság, csak úgy növekedtek maguktól, és ezért a természet ártatlanságát vetítjük rájuk. A vízesésekét! A kövér az kövér, passz, nem elhízás. Ezeken a kopott barna képeken meg rajtad látom... vegyünk egy példát... a fenéknek ezt a sokaságát, amely azonban mégsem... mégis tömbös... nem keszeg, nem valag, érted... A mozgékonyága miatt? A combok ugyanez zöldben. Mintha nem volna izom benne, mégis márványos. Se izom, se háj. A hús tenné? Gyanakodva méreget, mit akarhatok vajon. Viszont én nem akarok semmit – eltekintve attól, amit úgyis tud, hogy ne hagyjon el –, szeretem nézegetni a testét. Imitt-amott megcsókolom, inkább puszilom, rendszertelenül, bele-beleharapok, a combjába, a vállába, a csuklójába, a hasijába. Mintha egy szobor kelt volna életre. A szőre is milyen selymes! A színésznő tegnap azt mondta, hogy ennél már nem lesz jobb a légzéstechnikám. Kidob hát? Nem válaszolt. Idétlenül vigyorogtam, meg voltam ijedve, el fog hagyni, gondoltam, ez az első jel, női szolidaritás. Maga sosem öregszik meg, hadartam. Csönd. Mondjak még ilyeneket? Úgy értettem, hogy a jövőben, az idők során mondjak-e ilyeneket. Már mért mondanál? Hát hogy beveszi-e az ilyeneket vagy se. Hogy kinevet-e vagy örül. Mert úgy hallom, a nők minden ilyen zagyvaságot bevesznek. Jól hallod.

Egy nő (54)

Van egy nő. Gysz. Ha a közelében vagyok, a hónalja nyirkos árnyékában, a szemöldje torzsáin, a végbélrózsán, az ínjai

rezgésében (térdhajlat, Achilles, nyak, kézfej), a köldöke kútjában, fara játékában, úgy érzem, nem ismerek senkit és semmit, és ismeretlen helyen tartózkodom. Semmit nem vagyok képes megjegyezni, csak őt. Ránézek az órára, hogy mennyi az idő, s mire fölpillantok, elfelejtettem, mennyi az idő. Ettől szédülök, káprázik a szemem, zsibong a jobb karom. A térérzékelésem is megváltozik. Óvatosságból-e, nem tudom, mintha mindenki vánszorogna. Mintha vánszorgó halottakat látnék. (Tehát még az sem eldönthető, hogy a vánszorgás gyors-e vagy lassú.) Egyedül ő él. Én is lassabban mozgok. Őt ez idegesíti és nyomasztja, az, hogy például szünös-szüntelen lemaradok. Azt hiszi, el akarom hagyni. Olyan lassan emelem a lábam, hogy tényleg el kell ezen gondolkodnom.

Egy nő (55)

Van egy nő. Szs. Kizárólag klasszikus kávéházakban („a magány trónusain”) hajlandó velem találkozni. Most meghízott, és a fogaival sincs minden rendben, de nehéz volna megmondani, mi a baj, csattogtatja és szeszerészik, valami nincs rendben, mondogatja. Ügyel, hogy szabályos párbeszédet folytassunk, lényegében a hely, idő, cselekmény hármas egységére ügyel. Ha elhallgat, azt mondom, ó milyen furcsa a hangja. Senki nem segít, mindenki akar tőlem valamit, elvesztettem a fejem, és ilyenkor mélyebb a hangom, magának jó füle van. Igen, válaszolom, magának senki sem segít. Mindketten rám gondolunk, ő szeretettel, én egyelőre közömbösen.

Egy nő (56)

Van egy nő. Gygy. Szerintem öreg, szerinte nem, de ez nem vita tárgya közöttünk. Műselyem blúzokban jár, csiricsaré színekben. Fösti a haját (szalmasárga). Bolyhosodik a melltartópántja. Töredezik a lábkörme. Olyan, mint egy pincéznő, vonzó és izzadságszagú. Kávészagú is. Szereti a pénzt és a testet, a saját testét is. Nincs kivétel, blúzai mindegyike szűk, a vállaknál, a felsőkarnál feszül és húzódik. A mellbimbója pedig kiböki a selymet. Műselymet. Az egész világ ezt nézi, nő, férfi, gyerek, felnőtt, öreg, fiatal, katolikus, protestáns, szegény, gazdag, liberális, konzervatív, fehér, fekete, katona, civil, gerincesek, gerinctelenek, hívők, ateisták,

buzik, heteroszexuálisok, költők, prózaírók satöbbi. Ezt azonnal megértettem, ezt a hegyesedő gombot, kizárólagosságot, kiszolgáltatottságot és egyetemes lehorgonyzást (és az én sajátos helyzetemet is, amire azonnal kitérek). E bökés kötötte őt a létbe. Ezt megmondtam neki. Pontosabban jóindulatúan figyelmeztettem rá. Nevetni kezdett, hahotázni, mintha valami grandiózus bókot kapott volna tőlem, főleg hogy a létbe. De én nem bókoltam, javamra akartam fordítani a helyzetet. Kicsikarni, a kurva életbe. Rajtam kívül, és belehajoltam a nevetésbe, senki nem látja a lenőtt haját, az ízléstelen cuccait, az elnyűtt alsóneműit, a gombás lábkörmét, mindenki azt az örületes bökést látja, senki nem látja rajtam kívül őt olyannak, mint egy lepusztult pincérnő, vonzónak, izzadság- és kávészagúnak, azaz senki nem látja őt olyannak, mint az élet.

Fitymálva néz rám, legyenek hálás? Szeressek beléd? Vagy efféle? Hogy én a világ szemében csak ez a kettő bökés vagyok? Jól van. És te mi a kisaszom vagy? De jól megvagyunk, a bökés meg én, nincs vita közöttünk.

Egy nő (57)

Van egy nő. Sz. (Szeret.) Nyárra kivirul. Ahogy a napfénytől májusban a reggeli cserebogarak: felolvad a dermedtsége. Színes, harapós szoknyákban jár, nem fél a korához alig illő miniktől, igaz, látványosan látványosak a lábai, a könnyű blúzok, akár a vitorlák – csak úgy lebeg mindene. Nem borotválja a hónalját. Erős dohányos, sárga az ujjá; időről időre, nem tudom, milyen konkrétumoktól indítatva, megpróbál leszokni, ilyenkor kínlódik, amire felettébb büszke. Azután megtörik, és kéri, fújjam rá a füstöt. Féltékenynek kéne lennem erre a kékes kanyargásra, úgy hunyja le a szemét, úgy szívja magába. Többször mélabús, amit én a magam durva, otrombán egészséges módján rosszkedvnek értelmezek, és próbálom fölvidítani. Tévedésem azonban mégiscsak kicsalja az odújából. Egy varázslóra, úgy mosolyog rám. Én meg báván vigyorgok, megelégedetten. Más kérdés, hogy itt is érvényes lehet valamiféle megmaradási elv, mélabúállandó, mert a vidítás mégis nehezemre esik, s ahogy ő kifelé, úgy csúszom én megállíthatatlanul befelé ebbe a másik, sajátmagunkból tákolt odúba. Ő nem próbál

engem vidítani. Ellenkezőleg, ostoroz. Kijelenti, komolyan akar velem beszélni. Jól tud velem komolyan beszélni, el tudja hitetni, hogy nem rólam van szó, hanem a komolyról, így kevésbé szégyenkezem. Sőt, nem is szégyenkezem. Nehezebb a helyzet, ha mélabús, és úgy akar komolyan beszélni velem. Tüstént magázni kezd például. Az ágyban is. Azt mondja: Maga az én hazám. Egy biztos pont. Magában révbe értem. Ahelyett, hogy röhögnék, lehajtom a fejem, és arra gondolok, mennyire szeretem őt. A szeretet mint gondolat – gyalázatos! Az évek során egyre sötétebb a bőre. Vagy foltos? Inkább árnyékos. Beárnyékosodott a teste. Egy kakast sétáltat pórázon, akár egy kiskutyát. Mindenhová magával cipeli, bevásárolni, étterembe, pályaudvarra, repülőtérré. Közben gügyög neki. Nem szeretem a kakast, Charles a neve, Sárk.

Egy nő (58)

Van egy nő. Sz. (Gyűlöl.) Ha amikor kilép egy vendéglő ajtaján s helyből rágyújt, én már kérdezem is: Mért? Vagy ahogy nyújtózva elfordul tőlem, reggeli ragacsban, és az ébresztő óra mellől még vakon kitapogatván fölemeli a cigarettát és a gyufát, nyomban kérdezem: A hanyadik ma? Próbálok az értelmére hatni, az orvostudományra hivatkozom, a rákstatisztikákra, a látványos tüdőfölvételekre, melyeken jól kivehető a lerakódott kátrány (talán kátrány), fekete jégvirág. Fölhívom a figyelmét a környezetvédelem fontosságára. A gleccserek neked smafu? (Néha úgy érzem, azt sugallja, tekintsem magam gleccsernek. Máskor meg smafunak.) A gleccserek napjai meg vannak számlálva. Árva szegény gleccserek, nevet, és az arcomba fújja a füstöt. Én a megjegyzéseimet, tudákos kommentárjaimat, kellemetlenkedő kérdéseimet, fitoraimat, folyamatos, gúnyos figyelmemet nem bosszantásból borítom reá, és evvel ő is tisztában van, tudja, hogy engem az ésszerűség vezérel, az, hogy győzelemre segítsem az ésszerűséget, és noha elvileg támogat – hisz duhajkodva belebólogat a számba –, időről időre mégis elege lesz, a következetesség, bármi is a tárgya, hosszasan nehezen elviselhető, kiborul, és megvető, fitymáló mozdulatot tesz, ami azonban, váratlanul, engem is szíven talál, megalázottságot érzek, amit nem hagyhatok annyiban, hiszen mit kellett volna nekem

másképp tennem, nem is hagyom hát, hogy kisurranjon mellettem, én meg ugye maradjak ott egymagamban az ajkamra forrasztott szókkal, hápogva, nem, azt már nem, kisanyám, dulakodni kezdünk, erősen szorítom a csuklóját, látom az arcán a félelmet, ettől elszégyenlem magam, látja arcomon a szégyent, ettől dühre gerjed, a dühétől felbátorodom, ott talán azért mégsem tartunk, és megint megszorítom a csuklóját, fáj neki, fölszisszen. Mindez alig segít a gleccsereken.

Egy nő (59)

Van egy nő. Gy. (Szeret.) Szeretni nem, de gyűlölni sem, inkább olyan érdeklődős. Meg olyan, akár egy maláj nő, amit nem részletezek. A maláj nők arcában-szemében a magyar férfi, egyesek, szünös-szüntelen erotikus lázat lát. Ha nem lát, megbántódik, menj a francba, mondja neki, és még fenéken is billenti, pontosabban valagba rúgja. Mi a faszt akar itt ez a csoki, mondja a magyar férfi. A magyar nő, egyesek, ha erről tudomást szerez, elsírja magát, szívecském, mondja és átöleli a maláj nőre hajazót, de hát mért nem tűzöd föl a hajad, így *oly* cigányos vagy, szívem, *oly* félreérthető, és még sír egy kicsikét.

Érdeklődős; érdeklődik. Folyamatosan fészkelődik is, ami valóban félreérthető. Egy kávéház igazán hagyományosnak nevezhető ülőalkalmatosságain is mintegy törökülésben ül. Ráhajolva átfogja, átöleli a térdét, és mindegyre arrébb teszi, ám mindez, mindezen térd, az arca magasságában van. Mindenesetre ez az *érzésem*. (Érdekes volna tudni, hol van valójában a térde meg ami evvel jár...) A kultúrák átjárhatósága a hobbija, több is ez annál, ez a témája, ezen lovagol, ez a stekperdje, ami ésszerű, hahiszen mindegyre cigánynak nézik.

Őszintén szólva én magam is csalódott vagyok, ha nem találom a szemében az erotikus lázat, de nem rugdosom soha. Ha van láz, ez a ragyogás iszonyat és élvezet közt, azt nem írom a számlámra. Bár jobbnak sem szeretnék látszódni az úgynevezett valóságnál, mert amikor a szemében, az arcán arra a káprázós zuhanásra rátalálok, akkor helyből elélvezek (konkrétan magömlés). Egyből észreveszi, bárhol és bármikor, vidéken és a fővárosban, Magyarországon és

Bécsben, diktatúrában, többpártrendszerben; hogy bosszankodik-e vagy büszke, és magára-e avagy rám, azt nehéz volna megmondani. Zsebkendőt ad, hogy töröljem meg magam. Ez biztos pont az életemben, a zsebkendő. Már kétszázharminchét zsebkendőm van. Szeretnék ezer fölé keveredni. El-elgondolkodom azon, hogy akkor mi lesz, de nem jutottam semmire. 237 vagy 1002, végül is egyremegy, nem? Talán ez a magyar bennem, az 1002, az úgynevezett magyar férfi.

Egy nő (60)

Van egy nő. Gy. (Gyűlöl.) Szeretem. Olykor, alkalomadtán, meg tudnám ölni. Vagy nem is megölni, mert azt nem tudom, mit jelent, de belecsapni a pofájába. Bemázolni. Hozzábaszni a tányért. Vagy a kuktát. Hát abba már bele lehetne halni. Vagy a nagykést belé vágni. De azt se az ölés végett, hanem a csinálás végett, az izmok végett. Valamit kell csinálniuk az izmoknak. Még a legveszélytelenebb, ha üvöltve megemelem az egész asztalt, ami azonban részint nem olcsó multság, részint még napok múlva is emlékeztet önmagára, ami nem célirányos. A mozgatóerő a tehetetlenség fölött érzett kétségbeesés. Annak hirtelen belátása, hogy a konfliktus, a félreértés nem orvosolható, abban az értelemben ugyanis, hogy nincs mit csinálni. Hogy tehát ő is már mozgásban van, főként lépéskényszerben, ő is valamit *egyenlít* épp. Hogy az a félre (az értésből), az neki olyan lehet, mint nekem az asztal. A különbözőség lesz elviselhetetlen. Ezért kell belecsapni a pofájába, vagy más módon egyesülni vele.

Egy nő (61)

Van egy nő. X. (Szeret.) Inkább sz., mint gy. Főként mint. Félünk egymástól, ő tőlem fél, mert mindenkitől fél, én meg tőle, attól, akit nem ismerek. Föltételezéseim vannak. Történetünk a melleivel kezdődött, még bőven a Kádár alatt ismerkedtem meg velük. Barátság szövődött hármónk közt. Alig nagyobbak, mint az enyimek, ha megfeszítem őket, de nem ezért a narcisztikus mozzanatért lettem velük jóba. Nem hogy rád, de még az árnyékkodra sem fogok már emlékezni, amikor ezekkel még mindig... Az egyikbe bele van metszve, nyiszálva, félt, hogy ez engem el fog ijeszteni, ott van egy

horpadás, beomlik a test. Ezt ki is mondta, még csak nem is válaszoltam, hisz ha cáfolnám, akkor szükségét látnám a cáfolatnak és lehetőségességét az elijedésnek. Azt azért megkérdeztem, mert nem szerettem volna hiábavalóan munkálkodni, hogy mi a helyzet a bimbók érzékenységével, mert ismerek valakit, akit csecsemőkorában kintfelejtettek a loggián, és lefagyott a mellbimbója és érzéketlenné vált. Nem vált, mondta durcásan. Csókolom föl s alá. Úgy látszik, még idejében elkapták a burjánzást. A nevetése a legelragadóbb. Olyan, akár egy Isten-bizonyíték. Megvetően elhúzza a száját. Általában kissé lenéz, gyerekesnek tart, gyerekesek az érzelmeim, mondogatja, gyerekesek az ötleteim, például a hirtelen ajándékok, melyeket veszek vagy készítek neki. Még az ágyban is. Amikor ezt mondja, selmán mosolyog, mint aki ezt mégis rendben lévőnek tartja. Azért jó volna, ha egyszer férfinak nevezne, de férfi!, mondaná. Na mindegy. Beszélgetni is szoktam a melleivel, az egyiket tegezem, te, a másikat magázom, maga.

Egy nő (62)

Van egy nő. X. (Gyűlöl.) Az egész arcát befödi a szemüvege. Olyan, mint valami béka. Elképesztően csúnya. Elképesztően csúnya bír lenni. A szája forró. Viszont néha kicserepesedik. Okos, sokat tud az etruszkokról. Olykor fájdalom nyilall a bal vállamba, a fűtésszerelő szerint a terméskőfal sugározza a hideget. A nő idegesen kapkod, kinyitja a táskáját, becsukja, a könyvespolchoz ugrik, megérint egy könyvet, levenné, aztán mégsem. Szégyenli, hogy szeret, elszokott ettől, és meg van ijedve. Egyre nagyobb a szemüvege, akár én is elférnék mögötte. Csapnivaló kávét csinál, az etruszkok segítségét kéri, de azok kihaltak. Görcsösen ölel át. Leütöm a szemüvegét, úgy teszek, mintha véletlen volna, nézem, ahogy négykézláb mászva keresi, nem mozdulok. Nadrágja szövetének apró csusszanásait lesem a fenekén.

Egy nő (63)

Van egy nő. Satöbbi. Mindenkit gyűlöl. Ha módjában áll, árt. Nem ad át üzenetet; hamis üzenetet gyárt; összeugrasztja a gyerekeket; a szüleimet; az övéit; a szomszédokat, elébb egymással, mindenkit mindenkivel, majd őket egyesével mivelünk. Leleményessége

határtalan, noha lemond az egyik leghatékonyabb fegyverről, a színlelésről. Őszinte, nem ölt maszkot magára, szakadatlan undok. Rosszul érzi magát, ha nem tehet rosszat. Szándékosan elsózza az ételt; lejárt szelvényt csempész a gyerekek buszbérletébe; melléteszi a telefonkagylót és följelenti az ikert; damilt feszít ki a belső szobában, s ha édesanyám fölbukik benne, az egészet rámkeni; éjszaka későbbre állítja a vekkereket, a csörgést, hogy reggel mindenki elkéssen; orgazmusait rendre letagadja, szemrebbenés nélkül, pedig olykor még a nyála is kicsordul; titkon belejavít az adóbevallásomba, majd névtelen levélben fölhívja rám a figyelmet. Ez a lankadatlanság, teljességigény, a rosszra (rosszaságra) való kitartó készenlét, a forró vágy szünös-szüntelen és mindenestül ártani, ártalomra lenni – ez olyan, mint a természet csodája. Más is így lehet vele, tekintélyt parancsoló ez a szenvedélyes viszony a létezéshez. Létezésrongáló – egy kivétellel. Időről időre kiszemeli könyvtáram valamely kedves könyvét, és egyenként összeecsirizeli a lapjait (illetve értelemszerűen párosával). Mikor azután előveszek egy Borgest, hogy elolvassam ismét a *Pierre Ménard*, a *Don Quijote szerzője* című esszét, akkor, ahogy mint egy idétlen téglát, titkos kötömbrejtélyt tartom magam előtt üres pajzsként a könyvet, akkor én már nem vagyok senki, pontosabban, akkor én már nem volnék senki, ha ő akkor is, mert mindig, nem gyűlölné hűségeseen.

Egy nő (64)

Van egy nő. Satöbbi. A pezsgőtől rosszul lesz, fölkavarodik a gyomra, többnyire hánynia is kell, undorodva, gyöngéden tartom a fejét, sajátos, hogy valami *anyag*, valami darabosság az orrán át is jön, távozik. Ragaszkodik a jó márkához, pontosabban a minőséghez, tehát szívesen issza például a magyar kékcímkést. Göggel állítja, ha rámnéz, a keze hideg és nyirkos lesz, valamint remegni kezd a térde. De ezt ne vegyem szerelmi vallomásnak, dicséretnek se, erre sem mint ember, sem mint férfi nem szolgáltam rá, noha nem akarna átesni a ló túlsó oldalára sem. Hiszen, bólogattam lelkesen, akkor közénk állna a ló. Soha nem láttam őt egyben. Láttam a szemöldökét egyszer, mind a kettőt, és középen

az átmenetet is, a fokozatos ritkulást és sűrűsödést, ugyanezen alkalommal a szemével is szerencsém volt találkozhatni, a tekintetével, mely lágy, mégis határozott, igaz, jellemző, nem emlékszem a szeme színére, pedig egy-két év meg évtized eltelt már ebben a nézegetésben, mintha barna, olyan barnás, barnaszerű, rémlik egy sárga folt is, afféle cirmosság, de lehet, hogy keverem. Egy alkalommal láttam a kezét, hideg volt-e vagy nyirkos, nem tudom, sápadtnak tetszett, én elsősorban a körmeit figyeltem, föltételeztem, hogy rágja őket, ám ez nem nyert megerősítést, körben a bőrt rágta, rágja azóta is, a hüvelyk- és gyűrűsujján a körömágy vöröse gyulladást sejtet. A térdét nem láttam, a remegésről nem tudok nyilatkozni. Láttam a mellét oldalról, izgett, mozgott, ugrált, rugózott; vidám mell, így lehetne egybefoglalni. A foga mondhatni rejtélyes, valami nincs vele rendben, nem kizárt, hogy műfogakkal állunk szemben, ami mégiscsak magyarázatot igényelne. A fenekét is láttam, járás közben, következésképp hátulról, távolodva, popsi, far, nem is tudom, minek nevezzem. Mindezekon kívül látni szeretném még életemben a haját, a fülét (tisztaság-ellenőrzés), a nyakát (előlről, futólag már láttam, mikor izgalmban nyelt egyet, s úgy mozdult ott meg valami, huppant, mintha ádámcsutkája volna), szeretném látni a kulcscsontját (a sőtartóit), a bordáit, a lapockát mint szárnyacsonkot, egyáltalán a csontokat mintegy rendszerben, a koponyától a lábközépcsontokig, szeretném látni a hasát, az ifjú hájakat, egyáltalán a hájakat mintegy rendszerben, a köldökét, egyáltalán a lyukakat mintegy rendszerben, a hasa alatt a szőrt, egyáltalán a szőröket mintegy rendszerben. Mást nem szeretnék látni, ezekre tartogatom a szemem. (A pezsgőt a combja közé szorítja, úgy nyitja. Olyan, mintha hímtagja volna. Ennek is én iszom meg a levét, mondja egyikünk, ahogy túlcsordul a pezsgő. Inkább a pezsgőről, mint erről a véletlen viccről jut eszembe, hogy azért a pináját is szeretném látni, szemtől szembe.)

Egy nő (65)

Van egy nő. Satöbbi. Régtől fogva. Jól megvagyunk. Szeretem őt, mert alapjaiban (alapjaimban) érzelmes vagyok, gyáva talán nem, de meghatódok ennyi temérdek közös idő láttán; nem a közös

élményekre gondolok, nosztalgikus nem vagyok, nem az úgynevezett együtt eltöltött évekre, hanem hogy mindjárt meghalunk; nem elhatározásból vagyok érzelmes, megvetem a szív mostani új diadalútját, ezt a könnyes-bús, félhazug, könnyű dekonstrukciót, ilyen a természetem, az alkatom, gunyoros és érzelmes; ezek egyszerre, egymás mellett élnek bennem, vannak, és nem kifundálva vannak azon célból, hogy szemmel tartsák és gyeplőzzék egymást.

Amióta arról panaszkodott, hogy őt már senki se nyomja a falhoz csókolózni, hogy már senki se fogja, azaz végtére az idő múlását kérte számon (a temérdek közös időt, amelyen osztoznunk kellett?), azt kifogásolhatta, hogy nem állítom meg az időt, a nagy szenvedély valóban ezt teszi, megáll az idő, va-va-va, az égen néma álló csillagok, a Földön csak te vagy és én vagyok, hallgatsz és hallgatok, ez akkoriban történt, amikor engem egymás után többször behívtak a rendőrségre, szabályos idézést kaptam, hogy tanúnak kívánnak kihallgatni bizonyos Goda Jenő ügyében, s mikor én haladéktalanul közöltem, hogy nem ösmerek semmiféle Goda Jenőt, akkor flottul, mondhatnám, hitelesen nyugtattak meg, kezdtek nyugtatni, nem cinkoskodtak, de sejtetni engedték, hogy bizony nagy itt a kupleráj, a főnökség, noha mindent, ami emberileg és rendőrileg lehetséges, megtesz, nem tud úrrá lenni az anyagon, no de ha már úgyis itt vagyok, vennénk föl az adatokat, és nyilatkoznék, ha csak formálisan is, a Goda Jenő-ügyről, de amikor én tovább makacskodva tudni szerettem volna, micsoda ügy volna ez mégis, annak nem örültek, mintha idegesítette volna őket az én kicsinyességem, zárkóztak lettek, mogorvák, elengedtek, visszahívtak, szocialista demokrácia, mindig más fogadott, egy alkalommal egy nő is, megállt az idő, ő lehetett tán a legmogorvább, kontyba volt föltűzve a bíbor haja, *azóta* én csak és kizárólag csókolózom vele, nem beszélek (hozzá), nem érzek (iránta semmit), nem gondolok (rá, de a közös múltunkra sem, még a szájára sem, bár az évek hosszú során ugyancsak kiismertem, mindent, a fogakat, a fogak apró változásait, egymáshoz való viszonyukat – voltak évek, amikor mintha gyurmából lettek volna, azután, mitől, visszacementesedtek –, a nyelvet, a nyelvizomzatot, hogy azt ne

mondjam, a nyelvcsapásokat, a szájpaplás bordázatát, az orcahúst belülről, az ínyből szivárgó vért, mindent), csókolom, és nyomom a falnak, a dolgozószoba falának, a nappali falának, a hall falának, a hátsó (felnőtt) szoba falának, a konyhafalnak, a fürdőszobafalnak, a télikert üvegfalának, a facsavargyár falának, a művelődési ház falának, az általános iskola falának, a gimnázium falának, az egyetem falának, a templom falának, a kápolna falának, a bazilika falának, a volt pártház falának, a szociális otthon falának, az újságosbódé falának, a Külker Bank falának, a buszmegálló műanyag falának, a HÉV-megálló falának, borozók, kocsmák, vendéglők, éttermek, szállodák, panziók falának, a Zimmer frei falának, nekinyomom a kerítésnek, fakerítésnek, vaskerítésnek, kovácsoltvas kerítésnek, drótkerítésnek, sövénynek, élőszövénynek, gyepűnek, garádnak, palánknak, lészának (!?), fának, főleg almafának, körtefának, fenyőnek (luc, erdei, ezüst, ez a három), jegenyéknek, egy növendék diófának, mogyoróbokornak, fagyalbokornak, rózsabokornak, a naspolyafának (csak görnyedve), kertkapunak, istállóajtónak, sufninak, bejárati ajtónak (skandináv modell), lengőajtónak, tolóajtónak, forgóajtónak, liftajtónak, padlásajtónak, borospinceajtónak, autóajtónak, autónak (kétütemű, négyütemű), taxinak, busznak, trolinak, villamosnak, HÉV-nek, vonatnak, hajónak, csónaknak, tutajnak, vízalattjárónak, hidroplánnak, repülőgépnek, vitorlázógépnek, helikopternek, kétéltűnek, biciklinek, motorbiciklinek, dongónak, vízbiciklinek, vízisínek, görkorcsolyának, gördeszkának, villanyoszlopnak, telefonoszlopnak, telefonfülkének, trafóháznak, eladópultnak, keverőpultnak, kocsmapultnak, kottatartópultnak, pulpitusnak, könyvespolcnak, raktári polcnak, regálnak, gázbojlernek, gázálarcnak, gázbetonnak, gázbombának, gázcsőnek, gázcsapnak, gázöngyújtónak, gázrezsónak, gázrózsának, gázturbinának, gázszámlának, gázlámpának, gázlómadaraknak, a Gázgyárnak, gázkamrának, gázórának, villanyórának, kakukkosórának, karórának, zsebórának, ébresztőórának, ingaórának, kvarcórának, jégszekrénynek, mosógépnek, mosogatógépnek, kenyérpirítónak (MSZ Somlyó típusú), mikrohullámú sütőnek, tévének, HIFI-toronynak (a CD még hiányzik), nekinyomom mindennek, mit találok,

a Parlamentnek, apámnak, egy verssornak, az osztrák–magyar határnak, annak előtte a vasfüggönynek, a berlini falnak, most a kínainak, tuszkolom a Pan Am-háznak, a Notre Dame-nak, a Stephanskirchének, a Via Venetónak, a hódmezővásárhelyi Szántó Kovács-szobornak, taszítom, ahová bírom, a szomszédomnak, a húgomnak, Kosztolányi húgának, apám volt már, a postásnak, külön a táviratosnak, külön a csomagosnak, a gázóra-leolvasónak, a villanyóra-leolvasónak, a vízóra-leolvasónak, a biztosítási ügynöknek, a kiadói küldöncnek, a nagykövetségi sofőrnek (Mexikó, Dánia, Nagy-Britannia, Olaszország, Norvégia, Hollandia, Ausztria), van egy asszony, aki vasalni jár, annak, a vasalónak is nyomom, és nyomom a ceruzámnak, a rádiómnak, a tollamnak, a gemkapocsnak, a tolltartónak, a tintatartónak, a levélnehezéknek, a leveleknek, a zsebnaptárnak, nyoszítom a könyveknek, a kortárs magyar prózának, az élő klasszikusoknak, antológiáknak, szótáraknak, kézikönyveknek, különös tekintettel az Etimológia szótár három kötetére (most várom a pótkötetet), a cipőmnek, a zoknimnak, az alsógatyámnak, a zakómnak, a nyakkendőimnek, a szemüvegemnek, a szivaromnak, a levesnek, a húsnak, a garnírunak, a serpenyős krumplinak, a szalonnás tojásnak, a fölcsapódó gőznek, neki az illatnak, neki egy választékos vacsora képzetének, egy Ferrarinak, még egyszer a Szántó Kovács-szobornak, egy gleccsernek, egy rónának, mexikói söröknek (in concreto: Corona, Bohemia, Negra Modelo, Superior, Dos Equis, Victoria, Sol, Indio, Montejo, Negra Leon, Nochebuena, Carta Blanca, Pacífico, Chihuahua, Brisa, Modelo Especial), egy nevetésnek, egy zabpehelynek, egy hiányzó karmesteri pálcának, Nádainak, Elzvieta Viterbónak, egy rénszarvasszendvicsnek, egy csokinak, utoljára, de nem utolsósorban: mindennek, neki a szavaimnak, szóközeimnek, nyomom neki a hallgatásomnak, ő piciket nyög, elnyílik az ajka, csöppen a nyála, a szüntelen csókolózástól változóban a testünk, máshová kerülnek az akcentusok, mások lesznek az akcentusaink. Bozsog az egész pofánk.

Egy nő (66)

Van egy nőszerep. Hideg a lábfeje. Illetve, amit én felelősséggel állíthatok, hogy az ágyban hideg a lábfeje. Bebújok a paplan alá, és azonnal egy frász fog el, hogy mikor ér hozzám ez az undok békarész. Már a térde langy, az öle meg olyan közhelyszerűen forró, hogy nem is említem (kipörzsöli a gyöpöt stb.). A lábfejéről a hűtőszekrény jut az eszünkbe, onnan meg a főzés (előbb a mélyhűtő, aztán a főzés). Szeretem. Mostanában kevesebbet eszem, veszek ugyan mindenből, de csak egyszer. Rám rohad, néz körül mímelt rémülettel a konyhában, megládd, rám rohad, és forgatja a szemét, akár egy némafilmben. Lassan-lassan, a hidegtől a forró felé tartva, ahogy megfeledkezünk a főzésről, a fridzsiról, a lábfejről, a szobáról, a házról, az utcáról, Budapestről, az országról, a kontinensről (Európa), a Földről, a világmindenség pedig, nincs mese, afféle csillagrobbanás képzetében közeleg – azt suttogja boldogan: rohadj rám.

Egy nő (67)

Van egy nőgyűlöl. Undorodom tőled, mondja, ezt még sosem mondtad nekem, mondom, meg akartalak bántani, mondja, ó, hát csak ennyi, hisz akkor semmi baj, mondom, valóban, elvileg igazad van, mondja, és hangtalan okádni kezd.

Egy nő (68)

Van egy nőszerep. Szeret. Mehetnékje van. Ne erőszakoskodjam, legyek belátó, már ki is föstötte magát, föl van öltözve, indulnia kell. Elkésne. Vajon. Ugyan nem késne el, de nem érne oda. Vajon. Odaérne, de most akkor is mennie kell. Fekszem az ágyban, ő az ajtóból beszél. Néhány perccske, kajánkodom, és kitakarom magam, hadd lássa, nem viccelek. Máskor bohóckodik legalább, eljátssza, mennyire fájlalja az események ilyen eseménytelen fordulatát, és ne vonjak le ebből messzemenőket, neki sem volna hőbb vágya, mint elfoglalni az ő helyét, az az ő helye, ott van ő rendben, akkor van a világ rendben, ha ő foroghat a „világ ama gyémánttengelyén”. Most nem. Kis híján vállat von. Köpjél le, bazdmeg. Mért csinálod ezt, állapítja meg fáradtan. Kunyerálni kezdek, kedveskedem, betakarom magam. Ráteszi a kezét a takaróra, és menne. Elkapom a csuklóját, vezetném, nem engedi,

dulakodunk, erősen fogom, rángatja, nem ereszttem, behúzom a kezét a takaró alá. Az erőszak izgalmas. A szemlélődő lény elnyomhatatlan vágya a tett után. Vagy a félelem erotikája. A kiszolgáltatottság érzékisége. Satöbbi. Máskor, ahogy közeledett a „dolgoz velejéhez”, egyre valódibb lett, egyszerre heves és nyugodt, egyre kezeesebb és egyre szabadabb, a növekvő erőszak pedig, az erőszakom, egyre gyöngédebb, szelídebb, egyre hathatósabb, igen: gyümölcsözőbb. Most nem. Így is jó, kisapám, hát ha nem, nem! pedig addig te innét el nem mész! nem érdekel engem, majd megvárnak! Majd megvár az a két kis fasz! (A két lányunk tudniillik.) Lesem az arcát, nem néz vissza, még azt se mondanám, hogy a szemüvege mögé bújik, szenvtelenül a falat bámulja, nem látom dühösnek, csalódottnak se, szomorúnak se, elkeseredettnek se, semmilyennek (se) látom, szorítom, mozgatom a csuklóját, mintha egy béna kezét, egy paralízisest!, hagyja, önkielég és megerőszak, két legyet egy csapásra, micsoda csapás!, hagyja, lehunyom a szemem, munka ez, ne tévedjünk, akárhonnán is nézem, kíséreltezem, gyöngítem a szorítást, de azonnal leáll, ez már-már lázadás, bámulja a falat, ne hidd, hogy ennyivel megúszod. Így persze lassan megy, akadozunk. Az ejakulációkor mégis mintha elérzékenyülne. Mennünk kell, mondja, el is mennek. Megilletődve törölgetem magam. Itt a farkam, ott a kék ég.

Egy nő (69)

Van egy nőszület. Gyűlöl. Most mindegy, hogy szeret vagy nem, a kérdésem nem innét gyökerezik, jobban menekülésből, egy olyan valaki kedveszegettségéből, hányavetiségéből, aki éppen a kérdésföltevés e parányi erőfeszítésétől remél változást, sőt a remél szó korántsem fejezi ki azt a kényszert és kiszolgáltatottságot, melyben a változás nemcsak igény és óhaj, de erőszakos szükségesség is, annak brutális és megmosolyogtató kifejeződése, hogy ez így nem mehet tovább, egyik perc úgy rakódik a másikra, ahogy a friss kutyaszar a régi, összeszáradtra, egyik óra úgy kapaszkodik a másikba, akár két egymásba ragadt sakál, közben a pusztá semmi, csak ez az egybeség, egyik nap, egyik év úgy követi a másikat, mint az követné őt, mindegy, ekkor kellett

megkérdezni, hogy *mikor* (ami úgy hangzott, mintha sopszkasalátára vágytam volna, de nagyon vágytam volna, mikor sopszka), és ő kedvesen, alig meglepve pillantott rám, és te?, mire én gyorsan rávágtam, én bármikor! én bármikor! Nem mozdultunk. Aztán halkán rám csukta az ajtót, ja, hallottam kintről (megvetően? rémülten? lemondón?), hát bármikor én is. A sakál döghúson él. Vagy az a hiéna?

Egy nő (70)

Van egy nőgyűlöl. Szeret. Most nincs ez a bizonyos szeret, gyűlöl satöbbi. Mondhatnám azt, hogy egy kezemen meg tudnám számolni, hányszor láttam, de akkor nem tudnék arról nyilatkozni, hány ujj is volna azon az egy kezemen. Állok mellette, mintha egy buszmegállóban, a szerepek nincsenek kiosztva, a város zúg, hörög körülöttünk, csak úgy magam elé dűnnyögöm, hát én bizony szeretlek. Hiszi is meg nem is, azaz van, amikor elhiszi, és van, hogy hangtalan okádni kezd.

Egy nő (71)

Van egy nőgyűlöl. Gyűlöl. Szeretem. Romlik széjjel. Hullik a haja, reggelente, kis madárfészek, kerek csomó marad a párnán, hullanak a fogai is, értelemszerűen lassabban, mint a haj, be van lobbanna az ínye, a szájpadláson afta, a fogak tövéénél körbe-körbe fürge gennyezések. Mondhatni, a genny a legjelentősebb testrésze. A tenyere is szivárogo, miközben a bőr pikkelyesen száraz, a hóna alja is, ott a vörösre gyulladt szőrtűszőket kerülgeti a sárga erecske, és folyik persze az öle is hígan, elől átütve a szoknya szövetét. A körmei is hullanak. A lábkörmök még hagyján, de amikor egy-egy kézköröm elfeketül és borongva alápilinkél, helyén göröngyös szarucsonk és alvadtvérdagonya, az már, függetlenül a személytől, undorító meg bosszantó. Mondom is. Mért, nevetgél, minden ember halandó, nemde? Akkor az undorít meg bosszant, mondom.

Egy nő (72)

Van egy nő. Szeret. Szeretem. Momentán unom a testét. Itt forgolódik mellettem. Kiverem a farkam inkább. Nem jó, túl direkt.

Egy nő (73)

Van egy nő. Szeret. Kérdem, szerete. Már mér' szeretne. Mert abban állapodtunk meg. Hogy szeretem? Abban? Abban. Ma? Ma is, hát hogyste, mindig, fél tizenegykor, januárban, az ezredfordulón, szünös-szüntelen... vagy akar egy szünnapot? Jó... Melyik napra gondolt? Talán... talán a szerda. Mért éppen a szerda? Mert ma csütörtök van. Kis gavallérom.

Egy nő (74)

Van egy nő. Szeretem. Pontról pontra meg tudnám mondani, miért. Föl tudnám sorolni azokat a tulajdonságait, azokat a jó meg rossz meg besorolhatatlan tulajdonságait, amelyek a szeretéshez vezettek: tud görögül, szeplős, van egy forradás a homlokán, halovány fölkiáltójel, radikális, van érzéke a gazdagsághoz, zuhatagos hajú, savanyú a szája, gyöngye a szíve, rövid a combja (inkább csak az egyik), a nagy melegekben, nem is tudom, hogyan kéne ezt mondani, kipállik a bőre a farcsont alatt, ott ahol a két domb elindul, de a völgy még nem lendült be, ott megreped a bőre és kissé be is gyullad, szereti Italo Calvinót, a zabpelyhet, bronzbőrű, közönséges és szemérmes egyszerre, egyazon bátor mozdulatban. Egy kezemen meg tudom számolni, hányszor láttam, satöbbi. Hát én bizony szeretlek. Hiszi is meg nem is.

Egy nő (75)

Van egy nő. Gyűlöl. Hát arról nincs szó, hogy szeretne. De főleg kosárlabdázik. A falhoz nyom, az ágyékával a falhoz nyom, a dolgozószoba falának, a nappali falának, a mogyoróbokornak, a borospinceajtónak, a Notre Dame-nak. Most mit tegyek? Én már rég nem edzem rendszeresen. És hiába mondom neki, meglett, katonaviselt ember vagyok, térjen észre, rá se hederít. Mintegy pofoz az ágyékával. Berogyasztja a térdét, huppan, hogy egy magasságba kerülünk, és aztán adj neki. Centert játszik, megbízható a dobóátlaga. Ha följutnak az első osztályba, akkor valamit ki kell találnom, ez így kevés, tudom én.

Egy nő (76)

Van egy nő. Szeret. De főleg balettozik. Egy gramm felesleg sincs rajta. Ennek ára van, a nyaka ráncos, finoman, nem pulykásodott el, ahogy például Maugham öregkori fotóin látni, nincsenek

lebernyegek, de beszéd közben meg-megfeszülnek az inak vagy beremeg egy-egy izom, valahogy úgy, ahogy Kovács Katinak azon a hajdani táncdalfesztiválon. Marad a farproblematika. Ahogy a mondás járja, *Arsch oder Gesicht*, negyvenen túl egy nőnek döntenie kell, far vagy arc (farce, suttognám összegző hevülettel). A kérdés eldőlt, az arc kiegyensúlyozott, nincsenek rajta omlások, váratlan húsvonulatok, nincsenek a szája körül éles bevágások a bőrben, a szem szarkalábjai pedig az őszinteségről beszélnek, s nem a föltartóztathatatlan időről. Minden bemelegítés nélkül a vállai magasságába képes emelni a lábait. Ezt időnként, minden látható ok nélkül, egy üzletben vagy étteremben, mirnixedirnix, meg is teszi. Néznek. Büszkén állom a tekinteteket. Spárgába is le bír menni (főként májusban). Kevés azt mondani, hogy balettozik, ő mindenestül táncosnő, minden porcikája az, az orr porcogója vagy az Achilles-ina is, minden porcikája minden pillanatban. Egy örök padödő az életünk, túllszoknya, ólomspicc.

Egy nő (77)

Van egy nő. Szeret. (Úgy döntöttem, maga szeret engem, mondtam neki hajdanán, de ezt csak zárójelben említem.) Gyűlöli a kommunistákat. Amennyire engem szeret, annyira gyűlöli őket. Pontosabban: annyira szeret engem, amennyire gyűlöli őket. Ha csihad a gyűlölete, lanyhul a szerelme, és ha lángol a komcsi-gyűlölettől, akkor ég a szerelemtől. Nem igazságos ez társadalmilag, de hát fűtyülök az igazságra, ha épp arról van szó (róla). Mondhatom, az első szabadon választott úri közép-kormány alatt meglehetősen viszolygósan éltünk. Nagy baj nem történt, csak épp... szóval inkább a ház körüli teendőkről váltottunk szót, a gyerekek beiskolázásáról, és soha nem fakadt sírva, ha rámnézett, nem menekült sikongva előlem pendelyben, ugrálva át asztalon, székeken, nem nyitotta rám a vécéajtót.

No de a választások után...! Hát újra itt vagytok!, és szikrát hány az a csillagos szemecskéje. Negyven évig *terpeszkedtek* ezen az országon..., és ezek a hülyék rájuk szavaztak! Hallgatok, nem mondom, hogy ezek a hülyék mi vagyunk, az ország. Én nem szavaztam rájuk, ezt még viccből se mondjad, és ha titokban rájuk

szavaztál, akkor megöllek. Te édes. Nem csillapítom, dehogyis csillapítom; toszkán emlékek. Hiszen még beszélni sem tudnak rendesen!, süvölti. Megfeszül bennem minden, olyan közel érzem magam hozzá. Összelopkodták magukat, most meg kussolnak. Megnyomorították az országot, és még ők pofáznak. Elfehéredék, remeg a kezem, hallom a szívem dobogását. Szakszervezeti lobbysták, és megmarkolja a tökömet, de annyi érzéssel, élvezettel és elszánással, hogy abból egy egész ország újjáépíthető volna.

Egy nő (78)

Van egy nő. Szeret, nem szeret. A pöti mortban, *nota bene* a kéj villámában azt ordítom az arcába vagy a nyakába vagy az ölébe, a bármijébe, ahol épp találok magam: te, te ombudsnő, te! – így jövel a vég. Vakarom a hasiját, kiépültek a demokratikus intézmények.

Egy nő (79)

Van egy nő. Gyűlöl. Kettő. Tetszünk neked?, kérdik nevetve. Süt a sárga őszi nap, a templom lépcsőjén ülök, akár egy koldus vagy egy, az idők szavát megértő kanonok. Nuncius. Később majd válaszolok, de előbb el kell telnie egy kis időnek. Japán turistacsoport lepi el a teret, beiskolázzuk a gyerekeket, a két nő a humaniórákat fölügyeli, én a természettudományos vonalat, a szemben lévő, klasszikus kávéházban az egyik pincér összevész a kávéfőzőnővel, kiabálnak, majd ráncigálják egymást, a templomtorony hosszú árnyéka vetődik a térre, megborzongunk, és munkahelyünkön szép előmenetelt érünk el, megváltozik a testhez való viszonyunk, lecsöndesedünk, de hamar kiderül, hogy ez öncsalás volt, örök a zaj, a hűvös lépcsőn fázik a fenekünk, meg-megemelkedve dörzsöljük (fizika!), van egy pont, amikor a gyerekek életét fontosabbnak érezzük, mint a magunkét, ezt később szégyelljük, és amikor már mindent elárasztott az esthajnal kékes-barnás dagálya, a lányok arcába súgom, hogy az volna a kardinális probléma, hogy hagymát ettem ebédre és ugyan mostam fogat, de mindhiába, mint jól tudjuk, a szag nem a szájból jó, hanem a gyomorból. Lassan, komótosan kinyitják a retiküljüket, Benetton-zöld, kivesznek egy-egy vereshagymát, s akár egy almába, harsogva beleharapnak, egyszerre, mint a Kessler-nővérek.

Egy nő (80)

Van egy nő. Szeret (vagy gyűlöl). Roppant segítőkész. Nem én, ez tölti ki az életét. Annyira, hogy ha nem tud segíteni, búskomor lesz és kicsit dühös is. Szakadatlanul alkalmat kell teremtenem, hogy segíthessen. Szünös-szüntelen bajban kell lennem, hogy ő elviselhető legyen. Nyert ügyem van, ha folyik a mosógép. Ha folyik és eldugul, az még jobb. Ha beázik a telefon. Elveszítem a kapukulcsot, megvetemedik az ajtó, összeveszem anyámmal. Átvág a pincér. A taxis. Fáj a bokám. A nyakam, a derekam. Ha kifogy a mustármag. A csalánteá. A legjobban azt szereti, ha nincsen oka a bajomnak. Ha ugyan minden rendben van – vidám szorgalommal zakatol a mosógép, a telefon nem zúg, nem kapcsol félre, nem foglalt, nincs lehallgatva, mintha közvetlenül a fülembe susognának, a kapukulcs a zsebemben, az ajtó, akárha párnázva volna, anyámhoz való viszonyom olyan harmonikus, hogy tanítani kéne, a pincér nem fogad el pénzt tőlem, megtiszteltetésnek veszi, hogy kiszolgálhat, a taxis pontos, mint egy régivágású úriember, a bokámról nem is tudom, hogy létezik, a nyakam és derekam hajlékony, sudár és előkelő, mustármag dögivel, csalánteával meg én látom el az egész utcát –, és mégis! Ezért szinte megvesz. Nem bír a hálájával. Úgy néz rám, hogy leizzadok. Ilyenkor oly hevesen segít, hogy belepirul, pontosabban lüktető, piros foltok jelennek meg a nyakán és a kulcscsontja környékén. De mindent megtesz, igazán mindent. Egy kikötése van, hogy kézzel nem nyúl semmihez; kesztyűt húz. Sehol semmi, csupán a fehér, finom kesztyű.

Egy nő (81)

Van egy nő. Gyűlöl; de csak, mert mindenkit. Már nem fiatal, igaz, én sem. A talpával szokott masszírozni. Mindenemet végig tudja masszírozni, olyan leleményes és kitartó. A fülem tövét és a tarkómat. Vagy egyenest a fültőmirigyet. A farkamról nem is beszélve (két talp közt hengergetve vagy lábujjakkal megmarkolva stb.). Ha jókedve van, vagy váratlanul pénzhez jut vagy ugyan nem váratlanul, de sokhoz, akkor mumpszot is bír csinálni. Csak úgy duzzadok! Közben mesél a régi időkről.

Amikor letartóztatták, egy rendőr kopogott be érte, nem dörömbölt, udvariasan kopogott, megbilincselte. A szomszédok kedvesen köszöntek, mintha nem látták volna a bilincset. A ház előtt darabot tébláboltak, el is indultak meg nem is, végül a rendőr leállított egy munkásokat szállító teherautót, fölültek a platóra, szorítottak helyet nekik. A férfiak fáradtnak látszottak, munkából jöhettek, lógott a fejük, lógott a kezük, nem figyeltek semmire. Ő ettől lett kész, lett ki, ettől semmitől, nem a részvétlenségtől, hanem a semmitől, hogy nincs semmi, csupán ő van, borzasztónak, nem elviselhetőnek érezte az egyedüllétet, azt, hogy a világhoz kizárólag ez a bilincs kösse, következésképp a világ legyen a rendőr. Akinek a képét nem képes földézni. Kihullott belőle. Fiatal ember. Alacsony, vékony, madárcsontú. A bal kezének középső ujján kettős szemölcs, ikerszemölcs. A kötőhártyájával bajlódott, végig könnyezett; mintha sírt volna.

Ettől borzasztóan viszolyogtam. Sorban a férfiakra bámultam, próbáltam kimozdítani őket a közömbösségükből, föléleszteni az arcukat. Semmi. Elcsigázottak és gyávák voltak. Nem akartak belekeveredni, érthető. De nem lehettem megértő, bajban voltam. Fölugrottam a robogó kocsin, tántorogtam, mint egy részeg, szar gyávák!, ordítottam, szar férfiak!, rángattam a bilincs végén a rendőrt, lóbáltam, akár a kosztümös filmekben a tömlöcbe zárt hős a súlyos vasgolyót. Üvöltözésem rekedt nevetésbe fordult, ez a szakadék, köztem meg a rémülten gubbasztó férfiak közt csak röhögést bírt kiváltani belőlem. A rendőr a helyemre rángatott, kis idő múltán én is úgy ültem, mint mindenki.

A mumpsszal vigyázni kell, az ember tökei bedagadnak, megduzzadnak, begyulladnak, illetve az egyik begyullad, és az átadhatja a másiknak. Fájdalommal is jár, és veszélyezteteti a nemzőképességet, de nem jár úgymond tehetetlenséggel. Fontos, hogy melegen kell tartani. Ezt is a talpával csinálja! Bebugyolálja a tojásaimat a talpával. Kitartó a türelme, hetekig eltartó, szívós türelme van, én pedig boldog melegségben ülök a tojásaimon, mint egy komoly, fekete sasféle.

A platón egyszer csak az egyik férfi, nem megszólalt, mert szó nem volt ott, hangot bocsátott ki magából, dunnyogós kis

nyögéseket, amihez egyre többen csatlakoztak, ehhez a zümmögéshez, halott daloláshoz. Nekem énekeltek az utolsó erejükkel, bebugyoláltak az énekükkel, mondta, miközben ő engem gurigatott, bugyolált a bársonyos talpai közt.

Egy nő (82)

Van egy nő. Szeret? Mintha skatulyából húzták volna elő. Szenvedélyesen szeret könyvtárat avatni. Van egy őrijítő skarlátvörös kiskosztümje, többnyire abban avat. A magyar művelődés végvárai, mondja, és forgatja a fejét. Kalapján a kis toll remeg. Engem bizonyos értelemben a markában tart. Túlzás volna azt állítani, hogy ki volnék neki szolgáltatva vagy hogy zsarolna, inkább félek tőle, szabad elhatározásomból félek tőle. Többen is félnek tőle. Vörös a fanszörzete, halvány vörös, kopott rókaszín, teljes ellentmondásban a kiskosztümmel. Egészen közről nézve, tőszomszédban, olyan, mint egy vörösfenyőerdő (*larix decidua*). Nem messze attól, ahol lakom, dombnál alig nagyobb hegyek vannak, teli-teli vörösfenyővel. Gyerekkoromban sokat kirándultunk arrafelé, részint az iskolával, s ilyenkor többnyire számháborúsdit játszottunk, máig érzem a homlokomon a fakéreg ezernyi kis szúrását, hosszú percekig szorítottuk a homlokunkra rögzített számot a fenyők törzséhez, részint a helyi káplánnal, vasárnap, misét tartva az erdőben, titokban, már maga a kirándulás az ifjúság megrontásának számított mindenesetre az erdőszélre őrszemeket állítva, kik fontoskodva vigyázták a csöndes lejtőt, mely levitt egészen a cigánysorig, és sokszor ok nélkül füttyögni kezdtek, riasztották a bentieket, a fák kápolnájában bohózatba illő jelenetek játszódtak ilyenkor, átöltözés, lebontás, szétszéledés, majd újabb füttyre vissza, gloria in excelsis Deo. Én sose mertem mise közben tobozt hajigálni.

Első találkozásunk, megismerkedésünk színhelye is egy könyvtár volt. Épp avatta, lényegében utóavatta, mert már hetek óta működött, nem gazdag, de intelligens választékkal, nincs Wittgenstein, de van Musil, nincs Musil-napló, de van Cvetajeva.

Egy nő (83)

Van egy nő. Gyűlöl, de csak újabban. Mert újabban finansziális gondok gyötörnek, evvel a dzsídípível lehet valami meg a tej árával.

De ő ne aggódjon, majd én pénzelem, csak akkor azután vége ám ennek a dínomdánomnak, hogy olasz olívaolaj meg szezámos kenyér, akkor nem úgy lesz. Hanem hogyan lesz? Most ezen tűnődünk, hogy hogyan legyen. Hogy hogyan tart ki az ember egy nőt. Egy összegben az egész hónapra? Egy méltányosnak nevezhető, előzőleg aggályosan megállapított, mondhatni kialakult forintösszeg? És mi van, ha egy hét alatt a seggére verek? A te bajod. Meg a tiéd. Valóban. Akkor talán mindennap vagy minden találkozáskor adni. Így viszont csakis a pénzről szólnának a napok. Miután elvetettük, hogy titokban támogassam – ismeretlen adományozó, bankjegyek diszkrét elhelyezése a fésülködőasztalkán *etc.* –, most ott tartunk, hogy ellenkezőleg, ő fogja az előre megadott helyről (zakó belső zseb, kalapszél stb.) titokban elvenni tőlem a kijelölt összeget. A titokbanság miatt így nem lesz téma, a vevés miatt pedig nem lesz úgy csinálva, mintha nem történt volna semmi. És annyit veszek, amennyit nem szégyenlek? Pontosan annyit, mondom végre halál komolyan.

Egy nő (84)

Van egy nő. Szeret. Bizonyosan szeretne, ha szeretne egyáltalán valakit. Azt beszélik róla, önző és gyerekes. Okos, ám érzelemszegény. Hogy csak a kertje érdekli, a dáliák vagy mi a manó. Elnézést. Most terhes és áldott állapotban van. Nem szépen terhes. Mert van, aki kigömbölyödik, kifényesedik, látszik rajta a gazdagság, a – túlzás – teremtés öröme, másokon a fájdalom, a nehézkedés, a teher, a kihordás állati terhe látszik. A hatodik hónapban van, de nem engedi, hogy lefeküdjek vele, megvonja a testét tőlem. Hülyeség, de mit csináljak. Az ölébe fúrom a fejem, a szőrszálak mozogva-súrlódva muzsikálnak, korai Satie-kat. Ó a zenetörténet, az a folytonos hallgatóság! (Ezen kívül beszámolhatok, értelemszerűen, Haydn-szörzetről, in concreto: az utolsó szonáták, aztán Beethoven Appassionata, Liszt: Szent Erzsébet legendája, Mozart Requiem, valamint a Hazy Osterwald-szextett.)

Egy nő (85)

Van egy nő. Jaj, de szeretem! Pedig jaj, de szeretem. Ahogy rávezetett erre a... Én magamtól, egyedül, nemdebár, azt

gondolnám, hogy Isten az ő saját képmására alkotta az embert. Rajongok a teremtésért, akár egy diáklány. Mióta őt ismerem, ismerem azt a hideg szorongást, azt a szürke kegyetlenséget, amely szivárog, nem is tudom, honnét, csak megcsuklik a hangom, és ráz a száraz sírás. Nem ráz, erre is rávezetett. Hát kit siratnánk? Tán magunkat? Mintha biz' Isten a saját képére teremtett volna minket! Olyan voltam, mint egy kődarab, amely angyalnak képzele magát. Hol a testével – amennyire meg tudom ítélni, igen technikásan kúr, tehát a rávezetéskor nem a könnyebbik utat választotta, bátor és buja, és mégis –, hol a teste hiányával – szüzességet fogadtunk, de ugyanabba az esetlegességbe estünk – megszüntette az ártatlanságot, végérvényesen magamra hagyott, magamra ébresztett, e tündöklő semmilyenségre. Semmi vigasz, se halál, se halhatatlanság.

Egy nő (86)

Van egy nő. Szeret. Van egy szemölcs a hátán, átmenet a vadhús és a szemölcs közt. Én is szeretem. Nehéz tőle megszabadulni. Amikor már igazán minden jól elő van készítve, nemcsak rosszkedvű vagyok és elkeseredett, de elszánt is (ilyenkor többnyire Effi Briestre gondolok, ő a példaképem), akkor csöndesen, mintegy véletlenül elmeséli, hogy reggel hanyattfekve nézegette a padlásablakon át a futó fellegeket, a szürke gomolygást. Olyan volt ez a gomolygás, mint egy ima, ima érted. Ha ráripakodom, hogy dehiszen nem is hisz Istenben, akkor megadóan bólint. De nem adja föl, nála van a nyerő lap, olyan szürke, mondja, mint a mamád szeme. Így aztán nem tudok lemondani erről a gomolygásról, bocs, Effi.

Egy nő (87)

Van egy nő. Mintha az őrangyalom volna. Vigyázzon rád az Isten, leheli, közben suhognak a szárnyai, és gyöngéden az arcomba harap. Ha már én nem tudok (értsd: vigyázni), és elfut. Sokat nevet, kilátszik a széles ínye meg a fogai. Nietzsche lova, gondoltam róla egyszer (épp paprikás krumplit főzött huszonöt embernek). Látszik rajta, hogy szenved, noha palástolja, de ezt nem lehet palástolni, mert elfárad az ember. Ő is belefárad a palástolásba, ilyenkor rémülten maga elé mered, dióbarna, tükrös szeme olyan, mint a

manökené, akinek nem újítták meg a szerződését. Egyfelől a sok fájdalomtól szenved, a fájdalomtól, amely az élete során folyton-folyvást rátalált. Hétéves korában véletlenül bezárták két napra az üres lakásba. Egyszer meg arra ébredt, hogy ujnyi vastag szőrös hernyó mászik az arcán; napokig öklendezett. Harminc éve gondozza szélütött anyját, aki nagyritkán eszéhez tér, ilyenkor leplezetlenül és éleselméjűen gyűlöli a lányát. De szülőként se járt jobban, hét gyereket vetelt el, mindet az ötödik hónap után, majd örökbefogadott egy fiúcskát, aki meglopta, és így tovább. A férfiakkal sincs szerencséje, beleértve engem is. Szomorúak a történetei. Ez az egyik. Másfelől magától az élettől szenved. Azaz akkor is maga elé meredne, ha mindezek nem történnének vele. Ezt az Istennel hozza összefüggésbe, nem mintha az életet mintegy az Isten alá rendelné, elvágódván e siralomvölgyből, nem, csak épp szünös-szüntelen átérzi a saját tökéletlenségét, és ez, úgy véli, bántja az Istent, és ettől ő szenved, attól tehát, hogy ez nem is lehet másképpen, nem nagyon lehet másképpen, ha egyszer ő ember, az Isten pedig isten. Néha azt hiszem, megőrült. Kicsit tényleg nem idevaló, ettől elszégyelli magát az ember. Bioszappannal mosdik, nem használ dezodort, ezért olykor izzadságszagú. Időnként lékúrárt tart, ez meg a leheletén érződik. Ha alszik, szép az arca. Hallottam, ahogy egy ízben magából kikelten azt üvölti a telefonkagylóba (nem nekem): Én odateszem a pontosvesszőt, ahová akarom! Miattam is szenved. Tehetetlen vagyok, egy kicsit tartok is tőle. Ha átmegy a szobán, lehajol hozzám, én úgy teszek, mintha aludnék. Nézi az arcom. Ilyenkor azt érzem, gyűlöl. De hátha tévedek, ezt is érzem. Meztelenül alszom, a testem meg azt érzi, hogy nézik. Nem mozdul. Vigyázzon rád az Isten, mondja, közben suhognak a szárnyai, és gyöngéden az arcomba harap. Ha már én nem tudok, és elfut.

Egy nő (88)

Van egy nő. Megszeretett. Nem illünk egymáshoz. Van, amikor ez zavaró, és van, amikor nem. Amikor zavaró, akkor én gyűlölöm őt és ő elviselhetetlenül harsányan rajong értem. Ilyenkor vastag a csípője és illegeti. Ilyenkor széles az ajka és közönséges a gondolkodása, lapos a feneke, savanyú a lehelete. Ami máskor blicc-snell, az most

csupán slágfertig. Ami máskor érzékeny helyzetértékelés, az most önös helyezkedés, a sokszínűségből fölszínesség lesz, a drága és ritka parfüm fanyarsága, ne kerteljek, szarszagú, a természetes jópofasága pedig hangoskodás. A humor jópofáskodás. A kedvesség törleszkedés. A szigor gorombaság, a jókedv idétlenség, a rosszkedv kelletlenség, az élénk tekintet dévaj. És így tovább, minden, bármi. Amikor nem zavar, akkor én: odavagyok érte, lelkesen pihegek, ha megpillantom, beremeg a térdem, izzad a tenyerem, s az Ég kegyeltjének tartom magam, hogy egy ilyen nő figyelemre méltat, és ő: mindezt irgalmasan tűri. A melle akár egy túlrejtett bakfisnak. A csípője, mint a Duna-kanyar (erőmű előtt). Az öle kipörzsöli a gyöpöt. A bőre nem öregfoltos, hanem díszes. Az ajka külön életet él, bozsog, nem málna, nem gyümölcs, de íz, szín (csín, tűz, mint rendesen). Tekintete bizsergető. A járása dehogyis vonagló, hanem vonuló. Ma már alig van nő, aki így tudná hordani magát. Egy egész világ teremődik újra e hordás nyomán, városrészek emelkednek, allék, korzók, sétányok, estélyek, termek, teraszok, tálcák, pezsgők. Olyan közelre tud állni, közel a testemhez, főként hátulról, mint senki más. Órákig elálldogálok az ablak előtt, nézem a város fényeit, s ő mögöttem. Átszővi testével a bordáimat. A fájdalom, fiacskám, suttogja, véges. De ordítani kell, necesse est. Torkod szakadtából ordíts. Ez nem színjátkozás, ez a dolgok rendje. Ő üt, te ordítasz. Ő üt, te ordítasz. Ha nem ordítasz, abból baj lehet. Nemcsak azért, mert ő, nem látván erőfeszítése eredményeit, csalódott lesz, kedvetlen, és ez váratlan „dolgokra” sarkallhatja, hanem mert az ordítás eltakarja a fájdalmadat, közéd és a fájdalom közé áll, és erre bizony nagy szükséged van, ha túl akarsz valahogy, akárhogy jutni a végesség határtalanságán.

Közel.

Egy nő (89)

Van egy nő. Férfiakról beszélget velem. Eszmét cserélünk. Most valami Jenőről, aki talpig úriember és jártas a biztosító matematikában. Nem, nem, nem, nem tudom!, kiáltja, s a kezébe temeti arcát. Olyan törékeny mindez, egy tábla üveg, olyan ez az egész; ha itt állok, mutatja összeszorított öklöcskéjét, akkor az élet

szép, én röpülök, és szeretetreméltó vagyok. Elég csak az arcomra pillantanod – meg ennek a Jenőnek, kaffogok közbe –, és látván láthatod, hogy úszom az örömben s a világ is jobban forog. A Jenő is úszik? Legyint. Nem volnék ennek a szegény Jenőnek a helyében. Az ujjait húzogatja tűnődően az arcomon, mi az, hogy volnál? vagy! De már ismét az öklét mozgatja, nézi erősen az összeszorított ujjait, látod?, csak parányit mozduljon arrébb, és máris... Legyint, egy szar vagyok, egy vacak, szar alak. Megpróbálok fordítani a társalgás menetén, de úgy sem járunk jobban: mindig odajut, ahová szegény Cvetajeva, egyik szerelmével busong a másikon.

Egy nő (90)

Van egy nő. Szeret. Gyűlöl. Szeret. Gyűlöl. Nem is nő, férfi. Szeret. Gyűlöl.

Egy nő (91)

Van egy nő. Olykor évekig nem látjuk egymást. Úgy értem, hogy a fogmosás alatt *váratlanul* eltelik huszonnyolc év. Huszonnyolc év az már valami. Két fogmosás nem is férne bele az életembe. De az arca nem változott, ugyanaz a pirospozsgás kislányarc, a szeme fénye nem változott, a hangja is a régi. Már a fogmosás előtt is hajlamosnak láttam a hízásra, ez most bekövetkezett, testet öltött, nem mindene, csak a dereka meg a fenéke. Az valahogy nagy. Nem grandiózus, azaz nem kápráztat el, nem hengerel le, nem marad tátva a szám. Nagy, kellemetlenül és kedélytelenül nagy. Eltelt huszonnyolc év, akárhogyis nézzük. Jómultkorjában eltörte a lábát. Elcsúszott egy karalábén a konyhában. Még ilyen! Amikor megmutatja fiunk fényképét, fölsikítok, olyan szép, előkelőek a vonásai, angyalosan omlanak a szőke fürtjei. Tadzio, kész Tadzio, kiáltom büszkén. Minden este végigcsókolom a bice-bóca lábát, bonyolult törés, aláfordult a bokája, mint a svéd Brolinnak a magyarok elleni meccsen. Föntről lefelé haladok, némiképp fordítva. (Ó az örök Donaueschingen, forrás és origó, nahát ez elég egyértelmű!) A tadzióval telibe találtam. Értse meg végre, anyám!, ordította volt a fiú. Ekkor mintegy kimenekült a konyhába, nem figyelt a lába elé, kész is a baj. Értsd meg végre, anyám, egy köcsög!, puff, már fordul is alá a bokája. Szépen kitartunk mellette, karácsonyra

meghívjuk a barátját, aki azonban tapintatból nem jön. Engem néhanap foglalkoztat az öröklés kérdése, hogy s mint lesz, *mi* lesz az unokák helyén satöbbi. Minden este fogat mosok.

Egy nő (92)

Van egy nő. Szeret. Igaz, nem is bír gyűlölni. Képtelen a gyűlöletre. Ami persze messze nem azonos a szeretettel. Kiköpött Goethe. Mint két tojás. A homloka, a haja, a pillantása, a szem árkai. Hiába mondom neki, nem hiszi. Képet Goethéről nem hajlandó megnézni. Mitől félsz? Nem válaszol, összeszorítja az ajkát, nem néz sehova. Inkább szeretnél Kleisthez? Vállat von. Attól tartok, nemigen ismeri Kleistet. Épphogy hallott harangozni felőle. Műveltnek nem művelt, noha sok mindenről tud. Finom, szellemi lény, aki élete során sokszor élt egyedül, pontosabban visszavonult, hogy egyedül maradhasson. Sok időt tölt elmélkedéssel, ez finomította. Alig vannak szavai ehhez, de ez nem korlátozza a finomságot. Amely azonnal szembeötlik, nyilvánvaló, jóllehet, természeténél fogva, nem erőszakos. Nem kéne ódzkodnom a bölcs szótól, bölcs, finoman bölcs. Nagyon tud dolgozni, évszázadok óta dolgozik. Úgy dolgozik, mint a gép. Inkább mint egy állat. Nézem messzibbről, vörösen fújtat, széles superhomlokán izzadságcsöppek. Ha szólok hozzá, figyelmesen hallgat, oldalt ejti a fejét, és nem lehet eldönteni, mosolyog-e vagy sem. Johann Wolfgang, szuszogom, ha szemérmesen a hajamba túr.

Egy nő (93)

Van egy férfi, szeret, szerelemmel, ahogy egy nő. Sejtettem én már ezt régebben is, de nem gondoltam rá. A várhatónál kevesebbet gondoltam rá. Ennek okát most nehezebb volna kideríteni. Tegnap a következő levelet kaptam tőle:

„Kedvesem!

Egy frankfurti doboz-szobában írom Neked ezt a levelet. Doboz, melyet most úgy hívok: az otthonom. Schachtel. Schachtel itt minden, az életem is. Az ajtó zárva, az ablakon nem látok ki, mindegyiken sűrűn leeresztett undorító műanyag redőny van, mögöttük tűzfalak, Mainhattan, ahogy itt viccelődnek. Világéletemben magányos ember voltam, de a magányt soha nem

éltem ennyire, mint most, mint ahogy azt sem, hogy kiszolgáltatott vagyok. Vagy csak idegen. Undorodom a várostól, tele van jól öltözött, rosszarcú emberrel. Itt bármi megtörténhet, és nem számíthatok senkire.

Tudom, hogy meglep ez a levél, talán az is, hogy tegezlek, engem is meglep, gondolatban mindig magázlak. Mindig. Otthon sohasem írtam volna meg ezt a levelet, nem mertem volna, túl közel voltál, és valójában mindig veled voltam mindig, nem »kellett és lehetett« levelet írnom. Most viszont úgy érzem, nem bírom ki Nélküled. Azt *akarom*, hogy beszélj hozzám, szólj hozzám, valóságos emberi szavakkal.

A köztünk lévő új távolság nélkül sohase vallom be, még magamnak se, amit tudván tudok, tudtam és tudni fogok, hogy szükségem van Rád, a gondolataidra, az érzéseidre, a barátságodra... Mért ne dolgozhatnánk együtt? Elhoztam a fényképedet, nem eleven, nem beszél, csak fényes papír, amit hiába simogatok. Fö-lös-le-ges!

Kérlek, tekintsd gyónásnak, amit írok, ezt a magányt csak Veled tudom megosztani, minden más részvét megaláz. Tudom, hogy valamilyen titkos, előttem ismeretlen, de nagyon is létező ok miatt nekem a szerelemhez nincs jogom, csak a lelkemmel szerethetlek, a testem nem tudhatja, és nem tudja, mi a szerelem. Eddig abban is kételkedtem, hogy tudok-e szeretni egyáltalán. Tudok. Tudok, tudok, tudok. Te vagy az egyetlen valóságos az életemben. Hová futnék előled? Most boldog vagyok, hogy ezt kimondtam, és végre szabad vagyok, és ez a szabadság engem nem jogosít föl, téged nem kötelez semmire. Kedvesem, légy nagyvonalú, ne legyél zavart és zárkózott. Mondom tovább: szeretlek. Látod, megbicsaklik a toll, leírni is nehéz volt. Tíz évet vártam rá.

Tudnod kell, akarom, hogy tudd, nem tudlak elveszíteni. <...> Most éjszaka van, de tudom, hogy holnap feladom ezt a levelet.”

Most olvasom tizedszer. Már tudom fejből. Remeg a kezem. Félek és ujjongok. Holnap nem fogok se félni, se ujjongani. De a levelet betéve tudni fogom. Kívülről, fejből, emlékezetből. Tudni fogom: könyv nélkül.

Egy nő (94)

Van egy nő. Szeret. Sohase zihál. Mért nem? Pedig jó vele együtt, de nem zihál. Most ez zavar a világon a leginkább, ez a csönd, ez a zajhiány, melyben csupán én hallatszom, az égis éő vágyam nyivákolása.

Egy nő (95)

Van egy nő. Gyűlöl. Szeret, ámbátor fél a farkamtól, mint ördög a tömjénfüsttől. Megijed tőle, bizony inába száll a bátorsága, összezsapja a kezét, fölsikolt, és az asztal tetejére ugrik, mintha egeret látna. Ez különösen akkor kínos, ha vendégség van és meg van terítve. Mindig igen szépen, ízléssel és ötletesen van megterítve, olykor hosszú tökinda kereng a tányérok közt, máskor meg, akár egy kardsuhintás, méter hosszú pórégagymaszár vágja ketté az asztalt. Minthogy többnyire barátaink vacsoráznak nálunk, megértők. Darab időt várnak, ám látván, hogy tótágast állt a nőben a szentlélek, szedelődzködni kezdenek, sőt nem ritkán magukkal viszik gyermekeinket is, és elmennek a közeli étterembe vacsorázni. Magunkra maradván igyekszem őt elcsitítani, ám csak akkor csitul, ha az egér visszabújt a lyukba. De van, hogy úgy beléáll a félsz, hogy ez sem segít. Mindenesetre a vendégek visszatértéig csipegetünk valamicskét, hogy ne menjen pocskba. Ha nincs vendégség, és mi nem viszünk nagy házat, akkor kevesebb a hercehurca, csak valamivel később van a vacsora.

Egy nő (96)

Van egy nő. Gyűlöl. Szemérmetlen, amit elfogadok, bár nem biztatom. Hagyom, hogy társaságban tapogasson. A meztelen, a meztelenné tett talpát az asztal alatt a lábszáramon csuszogatja. Adandó alkalommal térdét játékosan az ágyékomhoz nyomja. Vagy a nyakamba harap. Nem nézek a szemébe, látatlanban visszatapogatom, tapizom, tapperolom. Smúz, ez a jó szó. Nem bír magával; ha félkilométeres körzetben vagyok, nem bír magával. Megkímélném magamat a részletektől. Ha megsimogatom a nyakát, fölrobban a teste. Gyakorta elvisz autóval a HÉV-ig, hogy hamarabb érjek be a városba, és ha ekkor simogatom meg a nyakát, azonnal leáll az út szélére, tábla nem tiltja, és az ágyékomra bukik.

Rendszerint nem bír a cipzárral, ezért segítenem kell, de én is sokat vacakolok. Mindig biztosít, hogy mennyire szeret úgymond engemet a szájában, de ezt mintha sértődötten mondaná. Én legalábbis így érzem. Gyalog gyorsabban érném el a HÉV-et.

Egy nő (97)

Van egy nő. Szeret. Egyre kevésbé szeret, és egyre jobban kíván. Ha nekinyomtam a falnak, magától szétnyílt. Most mozdulnom sem kell, már befogad. Ha a só után nyúlok, akkor is benne kötök ki. A villamoson együtt kezeljük a jegyet. Ha levegőt veszek, a szájából kell elcsennem. Egy nap a szemfogát is a számban találtam. Táltos vagyok. Egyre kevésbé tudom magamat megnevezni. Már saját fogkefém sincs.

Tartalom

- [Egy nő \(1\)](#)
- [Egy nő \(2\)](#)
- [Egy nő \(3\)](#)
- [Egy nő \(4\)](#)
- [Egy nő \(5\)](#)
- [Egy nő \(6\)](#)
- [Egy nő \(7\)](#)
- [Egy nő \(8\)](#)
- [Egy nő \(9\)](#)
- [Egy nő \(10\)](#)
- [Egy nő \(11\)](#)
- [Egy nő \(12\)](#)
- [Egy nő \(13\)](#)
- [Egy nő \(14\)](#)
- [Egy nő \(15\)](#)
- [Egy nő \(16\)](#)
- [Egy nő \(17\)](#)
- [Egy nő \(18\)](#)
- [Egy nő \(19\)](#)
- [Egy nő \(20\)](#)
- [Egy nő \(21\)](#)
- [Egy nő \(22\)](#)
- [Egy nő \(23\)](#)
- [Egy nő \(24\)](#)
- [Egy nő \(25\)](#)
- [Egy nő \(26\)](#)
- [Egy nő \(27\)](#)
- [Egy nő \(28\)](#)
- [Egy nő \(29\)](#)
- [Egy nő \(30\)](#)
- [Egy nő \(31\)](#)

- [Egy nő \(32\)](#)
- [Egy nő \(33\)](#)
- [Egy nő \(34\)](#)
- [Egy nő \(35\)](#)
- [Egy nő \(36\)](#)
- [Egy nő \(37\)](#)
- [Egy nő \(38\)](#)
- [Egy nő \(39\)](#)
- [Egy nő \(40\)](#)
- [Egy nő \(41\)](#)
- [Egy nő \(42\)](#)
- [Egy nő \(43\)](#)
- [Egy nő \(44\)](#)
- [Egy nő \(45\)](#)
- [Egy nő \(46\)](#)
- [Egy nő \(47\)](#)
- [Egy nő \(48\)](#)
- [Egy nő \(49\)](#)
- [Egy nő \(50\)](#)
- [Egy nő \(51\)](#)
- [Egy nő \(52\)](#)
- [Egy nő \(53\)](#)
- [Egy nő \(54\)](#)
- [Egy nő \(55\)](#)
- [Egy nő \(56\)](#)
- [Egy nő \(57\)](#)
- [Egy nő \(58\)](#)
- [Egy nő \(59\)](#)
- [Egy nő \(60\)](#)
- [Egy nő \(61\)](#)
- [Egy nő \(62\)](#)
- [Egy nő \(63\)](#)
- [Egy nő \(64\)](#)
- [Egy nő \(65\)](#)
- [Egy nő \(66\)](#)
- [Egy nő \(67\)](#)

- [Egy nő \(68\)](#)
- [Egy nő \(69\)](#)
- [Egy nő \(70\)](#)
- [Egy nő \(71\)](#)
- [Egy nő \(72\)](#)
- [Egy nő \(73\)](#)
- [Egy nő \(75\)](#)
- [Egy nő \(76\)](#)
- [Egy nő \(77\)](#)
- [Egy nő \(78\)](#)
- [Egy nő \(79\)](#)
- [Egy nő \(80\)](#)
- [Egy nő \(81\)](#)
- [Egy nő \(82\)](#)
- [Egy nő \(83\)](#)
- [Egy nő \(84\)](#)
- [Egy nő \(85\)](#)
- [Egy nő \(86\)](#)
- [Egy nő \(87\)](#)
- [Egy nő \(88\)](#)
- [Egy nő \(89\)](#)
- [Egy nő \(90\)](#)
- [Egy nő \(91\)](#)
- [Egy nő \(92\)](#)
- [Egy nő \(93\)](#)
- [Egy nő \(94\)](#)
- [Egy nő \(95\)](#)
- [Egy nő \(96\)](#)
- [Egy nő \(97\)](#)